

AVE MARIA

AVE MARIA

published monthly by

**The Slovene
Franciscan Fathers,
LEMONT, ILLINOIS**

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

□

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

□

Management —

**Upravništvo
AVE MARIA
P. O. Box 608,
Lemont, Ill.
Telephone: Lemont 494**

□

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Le-
mont, Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GO LISTA, NISO VRZENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
STVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RAI
STUDIRALI, PA IMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠGLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

A V E M A R I A

Avgustova štev. 1940—

—Letnik XXXII.

OD BOGA LJUBLJENA

V "Osservatore Romano" beremo izpod peresa učenega benediktinca p. Roschinija lepo razlago imena Matere božje Marije, ki je za imenom Sinu božjega vsakemu kristjanu najsvetejše. Saj ga je nosilo bitje, ki je bilo izmed vesoljnega človeškega rodu najpopolnejše in kristjanu pomeni za Kristusom najvišji ideal življenja. Mati božja je tudi tista, čije češčenje najbolj družijo krščanski vzhod in zahod, kakor nam v zadnjih dneh zopet živo predočuje Elsa Mahler iz Basla, ki je izdala prelepo monografijo o ruskem slikarju Nesterovu, ki je kakor vsa ruska umetnost sploh, svoj čopič posvečal s posebno ljubeznijo prečisti Devici.

Razlagalci Marijinega imena so v teku stoletij nanizali okoli sedemdeset pomenov, ki da jih ima ime Marijam, kakor jo imenuje Sveto pismo. Od vseh teh podmen je na podlagi vedno bolj izpopolnjujoče se znanosti starih jezikov in kultur prevladala tista, ki pravi, da pomeni Marija: ljubljeno od Boga, Myr je egiptovskega izvora in pomeni ljubljeno, ja(m) pa je judovska beseda za Boga. To ime je v Svetem pismu stare zaveze redko in ga je nosila prva Marija, sestra Mojzesa in Arona, čigar imena sta brezdvomno egiptovskega izvora. Ženska imena, sestavljena z myr (ljubljenka), zvezanim z imenom kakšnega boga ali boginje, so bila v Egiptu zelo pogosta. Ime Mojzeseve in Aronove sestre so judovski starši, ki

so v Egiptu živeli kot kolonisti, nadedli svoji hčerki zato, da jo označijo kot ljubljeno od pravega Boga v nasprotju s podobnimi imeni njihovih poganskih malikovalskih gospodarjev.

To ime seveda najbolj pristojna Materi božji, ki je bila od Boga že iz večnosti najbolj ljubljeno človeško bitje. Marija je, kakor je lepo zapisal pisatelj Silvio Pellico, edinstven misterij božje ljubezni, ki je ustvarila v njej najpopolnejšo umetnino človeškega rodu. Kakor pravi sv. Tomaž Akvinski, se božja ljubezen razlikuje od človeške v tem, da dobrote in lepote ustvarjenih stvari kot svojega predmeta ne predpostavljajo, ampak jo samo ustvari (božja ljubezen je povzročujoča, kakor pravi največji učitelj Cerkve). Nekaj ljubiti, znači za Boga to stvar ustvariti in obogatiti. Naše bitje je v celoti proizvod večne božje ljubezni, ki se kakor pravi božanski pesnik Dante, neprenehoma izdejstvuje v brezkončnih ljubeznih. Čim večja pa je božja ljubezen, tem obilnejši so njeni darovi, zaradi katere je ljubljena stvar ljubezni vredna. Marija pa je sprejela največ darov izmed vseh človeških otrok in tudi najvišje darove, ki jo povzdigujejo tik do meje božjega. Ne more biti večjega daru, kakor biti brez dedne krivde, katero mi imamo po padli naravi svojih prastaršev, ni ga večjega daru, kakor je biti od Boga namenjen za samo Mater božjo, ki je s svojim Sinom bila najtesneje udeležena pri delu človeškega odrešenja, ni ga večjega daru, kakor biti deležen

neskončnega zaklada božjih milosti, ki nas dvigajo nad prirodo.

Krščansko človeštvo se je vedno tega zavedalo in vse, kar je božjega in Boga vredno ter k Njemu vodi, je v zavesti krščanskega človeka nerazdružno zvezano s prečisto Devico in Materjo Marijo. In prav

narodi, ki se globoko zavedajo človeške ničnosti in grešnosti, obenem pa neskončne vrednosti večnega življenja, h kateremu je poklicana vsaka duša, so vedno za Bogom najbolj častili in časte Marijo, Myrjam, ljubljeno nad vse od samega Boga.

SLOVESNA BLAGOSLOVITEV NOVEGA NAŠEGA SAMOSTANA, KAPELE IN SEMENIŠČA

Veliko zgodovinsko delo za naš narod je bilo dovršeno pri Mariji Pomagaj v Lemontu. Vsak, kdor le malo pozna sedanje razmere, mora reči: Ako Gospod ne zida hiše, zastonj delajo in se trudijo, ki jo zidajo. Tu moramo reči in priznati, da je Bog zidal, zidal na priprošnjo Marijino. Marija je hotela poskrbeti za naš narod v Ameriki. In Bog je naklonil srca naših vernih rojakov, da so velikodušno prispevali za potrebno ustanovitev novega samostana in semenišča. Ko bi Slovenci v Ameriki ne imeli tega, kar imamo zdaj, kdo bi v prihodnosti skrbel za nje? Tega se je zavedal dobro naš narod in zato je hotel, da se tudi stori, zato je pomogel s svojimi darovi, da se je pozidal novi samostan, ki dela čast našemu vernemu narodu v Ameriki. S tem so se spolnile dolgoletne želje naše; zato smo pa tudi hoteli kolikor moč povzdigniti to zgodovinsko našo slovesnost blagoslovitve, da skupno zahvalimo Boga po Mariji za novi samostan in semenišče — ob času, ko bo moč mnogim priti k nam in se z nami veseliti te skupne naše slovesnosti.

Že lani je bila v ta namen določena druga nedelja julija, 14. julija, ko obhaja-

mo god in praznik sv. Bonaventure, našega serafinskega učenika. Za to sta bila dva vzroka: prvič, da bi mogli dovršiti delo zunaj samostana in pri groti, drugič pa, da bi kolikor moč veliko naših rojakov prišlo k nam, kar je seveda samo v poletnem času mogoče. Prvo smo kolikortoliko dovršili in pričakovali smo velike udeležbe naših rojakov, ki bodo prišli k nam od blizu in daleč. In nismo se varali. V soboto popoldne ob pol štirih je dospel prvi "bus" z romarji iz Clevelanda, župnije sv. Lovrenca. Podali so se v procesiji — kakor v starem kraju — med potrkovanjem zvonov v kapelo novega samostana. Tam so prisrčno pozdravili nebeško Mater in navdušeno zapeli nekaj Marijinih pesmi, na to so poklekli k spovednicema in opravili spoved. Zvečer ob osmih je pripeljal Rev. Pij Petrič OFM. svojo skupino romarjev iz New Yorka. Mnogi so ta čas dospeli s svojimi avtomobili iz raznih krajev. Za vse skupaj je bil v kapeli pozdravni nagovor, litanije in blagoslov. Temu je sledilo spovedovanje do desete ure. Med tem časom je Mr. A. Grdina kazal slike romarjem v obednici starega samostana.

V nedeljo ob petih je bila prva maša, nato še ob sedmih, osmih in devetih, vse s petjem in mnogo romarjev je pristopilo k mizi Gospodovi.

Vedno živahnejše je postajalo na našem gričku. Številni busi so pripeljali veliko romarjev in nešteto avtov je parkalo okrog novega samostana in na obeh drugih holmih, ki so privedli velike množice romarjev.

Redovna družina se je zbrala ob pol desetih pred samostanom, da pozdravi višjega našega pastirja, kateremu v čast je bilo ozaljšano pročelje samostana z mnogimi zastavami, kakor tudi drugod v čast našim romarjem.

Prevzvišeni nadškof Samuel A. Stritch se je točno pripeljal s svojim tajnikom Monsignorom Hayes. Ob veliki množici smo se redovniki in duhovniki, katerih je bilo okoli 40, v procesiji podali v samostan. Ob desetih je nadškof z vso obilno azistenco slovesno blagoslovil kapelo, samostan in semenišče. Takoj na to je pričel slovesno zahvalno mašo v kapeli naš komisar Very Rev. Benedikt Hoge, azistirala sta mu Rev. Edward Gabrenja, župnik sv. Štefana iz Chicago ter Rev. Alojzij Medic, župnik sv. Jurija iz So. Chicago, ceremonist je bil Rev. Andrej Svete. Nadškofu sta bila diakona Rev. Frančišek Vilha, župnik iz Buffalo, N. Y. in Rev. Dominik Dohanyos iz Pittsburgha, arhidijakon je bil Rev. Benigen Snój, ceremonist pa Monsignor Hayes.

Naši kleriki so prav dobro peli tako pri blagoslovitvi kot pri maši pod vodstvom pevovodje prof. Mr. Račič.

Zastopnik jugoslovanskega ministra dr. Fotiča je bil jugoslovanski generalni konzul dr. Pero Cabrić s svojim spremstvom.

Ker ni bilo mogoče radi tolike množice ljudi vsem prisostvovati v kapeli, so bili okoli samostana in zvočnik jim je povedal, kaj se vrši v cerkvi.

Po evangeliju je imel prav primeren govor Rev. Butala, župnik sv. Jožefa iz Jolietta, Ill. v slovenskem jeziku. Takoj po slovesni maši pa je ljubeznivo govoril prevzvišeni nadškof, ki so ga napeto poslušali v cerkvi in zunaj cerkve, na to je vsa duhovščina spremila nadškofa v samostan. Romarji so se podali k obedu v star samostan,

ki je bil pripravljen za to priliko, duhovščina pa v obednico novega samostana.

Ob dveh popoldne so bile slovesne litanije Matere božje, ki so jih peli Rev. Aleksander Urankar, gvardijan, Rev. Ferlin, vikar in Rev. Jožef Čagran, župnik sv. Roka v La Salle. Natrpana je bila cerkev romarjev, ki so skupno s kleriki navdušeno peli. Vsem se je zdelo, da so no božji poti v domovini na Brezjah.

Po blagoslovu je bilo dovoljeno vsem ogledati si novi samostan s semeniščem tudi di znotraj, kar so radi in z zanimanjem storili, da bodo mogli povedati svojim domačim, kakšno je novo poslopje samostana in semenišča, za kar so tako velikodušno prispevali.

Ob pol štirih je bila seja Baragove Zveze v stari cerkvi pod vodstvom predsednika prečast. gospoda kanonika J. J. Omana in navzočih odbornikov ter mnogih članov. Vsi so se potem podali h groti, da so videli kaj se je tam storilo to leto ter k paviljonu na okrepčilo.

Tako je potekel prelep in zgodovinski dan slovesne blagoslovitve Marije Pomagaj na ameriških Brezjah, dan, ki ga je Gospod naredil.

P. Benigen.

MLADJA SLOVENIJA V KANADI

KANADSKIM SLOVENCEM SE OBETA LASTNO VERSKO SREDIŠČE

Spet in spet slišimo: Kako je to, da Slovenci v Kanadi nimajo enega stalnega duhovnika . . . ?

Tu nam ne gre za to, da odgovarjamo na taka vprašanja. Naj že bo razlog za preteklost tak ali tak, zdaj se nam obeta nekaj, kar

bo taka vprašanja popolnoma ustavilo, če se posrečijo naši načrti.

Ne samo stalnega duhovnika bodo dobili kanadski Slovenci po tem načrtu, ampak celo svoje stalno **VERSKO SREDIŠČE**.

Da ne bo treba naširoko razlagati, kaj hočem s tem reči, naj povem stvar takole:

Kanadskim Slovencem se obeta prav v kratkem času nekak **MALI LEMONT**.

Lahko bi tudi takole povedal:

Kanadskim Slovencem se obetajo nekake **KANADSKE BREZJE!**

Kdor ve, kaj pomeni ameriškim Slovencem **LEMONT**, z drugo besedo: Kaj pomenijo ameriškim vernim Slovencem **AMERIŠKE BREZJE**, bo hitro razumel, kaj je povedano z besedama: **MALI LEMONT** in **KANADSKE BREZJE** . . .

Zanimivo — ali ne? Celo visokoleteče — ali ne?

KAJ? KAKO? KJE?

Cerkev in primerno zemljišče okoli nje že imamo, to se pravi, **LAHKO** imamo oboje, če se bomo znali za to **POTEGNITI** in se bo izkazalo, da smo tega **VREDNI**.

Takole stoje stvari:

V naselbini **VINELAND**, ob glavni cesti št. 8, ki veže **Niagara Falls** s **Hamiltonom** in **Toronto**, stoji nova podružnična cerkev Srca Jezusovega. Sedaj je podružnica župnije **Grimsby**, ki ima še dve drugi podružnični cerkvi. Od **Hamiltona** je cerkev oddaljena 25 milj, od **Niagara Falls** 21 milj.

Kraj je čudovito lep, večinoma pokrit s samimi sadovnjaki. V bližnji okolici se zadnje čase bolj in bolj naseljujejo slovenski farmarji, ki se bavijo največ s pridelovanjem raznovrstnega sadja. Nekaj jih je prav v bližini cerkve, drugi imajo do nje precejšnje število milj. Vsem Slovencem v Kanadi in tudi mnogim v Ameriki je posebno znana naselbina **BEAMSVILLE**, kake štiri milje od imenovane cerkve, kjer so se menda naselili prvi Slovenci te okolice.

Tako znan je ta lepi kos kanadske zemlje tukajšnjim Slovencem, da jih skoraj vedno najdeš nekaj iz **Hamiltona**, **Toronta** ali celo iz rudarskih naselbin više gori na severu, ki so na

obisku ali na daljšem oddihu na farmah v **Beamsvillu**, **Vinelandu**, **Jordanu** ali **St. Catherine**. Mnogi prihajajo z namenom, da bi iztaknili tudi zase kako primerno farmo in ostali za stalno tu.

Po vsem tem moramo reči: če bi še ne bilo nič cerkve v **VINELANDU**, bi jo bilo treba postaviti že zavoljo samih Slovencev. So pa tam okoli še drugi katoličani slovanskih narodnosti: **Ukrajinci**, **Poljaki**, **Slovaki**. Nekoliko pa še drugih narodnosti. Župnik v **Grimsby**, **Father Webster**, pa sam pravi, da se mu je zdelo pred tremi leti potrebno tam postaviti cerkev **ZLASTI** zavoljo Slovencev. Zdelo se mu je že takrat, da bodo izmed vseh najbolj narasli, se cerkve najbolj posluževali in jo tudi najbolj podpirali.

Upajmo, da se blagi mož ni zmotil . . .

Pri besedi "podpirali" se bo morda ta ali oni zdrznil in dejal: Aha, tu tiči vsa ostrina, smo že spet tam . . . daj, daj, daj . . .

Vidite, ravno to je v našem slučaju prav lahka stvar. Cerkev ima le še malenkosten dolg, ki ne bo nikogar preveč tlačil. Nič takega se ne bo zahtevalo od tukajšnjih Slovencev, kakor se zahteva marsikje po Ameriki, da posamezne družine žrtvujejo za svoje cerkve po 50 do 100 dolarjev na leto. Bi bilo tudi nemogoče. Naši tukajšnji Slovenci so začetniki na svojih farmah, vsaj z malimi izjemami, in jih močno tlači "morgič", brez katerega menda sploh nihče ni.

Za vzdrževanje svojega duhovnika ali duhovnikov, bi pa tudi ne bilo pretežko. Gre za to, da prevzamejo v doglednem času postojanko slovenski frančiškani iz **Lemonta**. Oni bi smatrali ta kraj za svoj **MISIJON**, ne toliko za svojo župnijo. S tem je približno vse povedano — kdor razume.

PRVA DVA KORAKA

U uredničenje tega načrta je doslej storjen **EN KORAK**, drugi se pa pripravlja za najbližjo bodočnost.

PRVI KORAK. — V župnišču v **Grimsby** se je naselil ta, ki piše te vrstice, ki je že dalje časa misijonaril po Kanadi. Naselil se je tu z namenom, da prične z organiziranjem **LASTNEGA VERSKEGA SREDIŠČA** kanadskih Slovencev. Za sedaj opravlja službo božjo v cer-

kvi Srca Jezusovega v Vinelandu in posveča posebno pozornost tukajšnjim Slovencem. Ob enem skrbi za Slovake v naselbini Boyle, 8 do 9 milj od Vinelanda. Ko on odide zopet na misijone na jesen, bo na njegovem mestu tu drug slovenski duhovnik iz Lemonta, če in ako . . .

DRUGI KORAK. — To je pa zdaj najbolj važno in je treba natisniti s prav velikimi in debelimi črkami. (Gospod stavec, poiščite jih!)

V nedeljo po velikem šmarnu, to je 18. avgusta, bomo naredili iz cerkve Srca Jezusovega v Vinelandu nekak MALI LEMONT, ali če hočete: KANADSKE BREZJE.

Odkrili bomo lepo PODOBO BREZJANSKE MATERE BOŽJE, ki bo ostala v cerkvi kot posebna zaščitnica kanadskih Slovencev.

Brezje so daleč, tudi Lemont je daleč. Naši ljudje ne morejo romati ne na Brezje, ne v Lemont, mnogi bodo pa prav lahko romali v Vineland in tam, takorekoč na svojem domu, častili našo skupno Mater z Brezij, Kraljico slovenskega naroda.

CERKVENA SLOVESNOST V VINELANDU 18. AVGUSTA.

V vse podrobnosti se tukaj ne bomo spuščali. (Sam Bog ve, kdaj pride na dan avgustovska številka Ave Marije.) Utegne biti že

vse prepozno. Zato bomo razposlali že tekom julija posebna vabila Slovencem v bližnji in daljnji okolici, oziroma bo razglašeno po dnevnem časopisju, ki ga berete v Kanadi in Ameriki.

Le v kratkih besedah nekaj o slovesnosti 18. avgusta.

Dopoldne dve sveti maši: Ob devetih in enajstih.

Opoldne obed v dvorani pod cerkvijo.

Ob pol treh slovesnost odkritja Marijine podobe, pridiga, pete litanije Matere božje, blagoslov.

Kazanje premikajočih se slik v dvorani pod cerkvijo. Slike bodo iz Lemonta in od drugod iz slovenske Amerike. Prosta zabava.

Na to lepo slovesnost vabimo vse Slovence od blizu in daleč. Naj se razve po vsem svetu, da Slovenci v Kanadi živijo, delajo, se organizirajo, verujejo in tudi — molijo. Nič se ne pomišljajmo, to nam bo v kredit pred Bogom, pa tudi pred svetom. Uradna Kanada nas bo najhitreje spoznala, priznala in spoštovala, če se pokažemo pred njo kot ljudje, ki se s svojo vero ne igrajo kot se igra veter z listjem na drevju.

Na svidenje 18. avgusta v Vinelandu!

P. BERNARD AMBROŽIČ, OFM,
St. Joseph's Church,
Grimsby, Ontario, Canada.

RDEČI RUDAR

UBOGA REVA

Mrak je počasi razpenjal svoj temni plašč na temno rudarsko naselbino. Gospa Rižnarjeva je odložila šivanje. Oči niso več prenesle drobne dela o mraku. Naj bi prižgala luč? Treba varčevati, ko je mož še vedno brez dela in ko itak že vsega primanjkuje. To je pač posledica tega, da je mož že tretje leto — brezposeln!

Brezposeln! Topo je mlada žena zrla skozi okno. Se li kmalu vrne? Klub slabemu vremenu je bil šel iskat gob v dokaj oddaljeni gozd. Je že tako: sila kola lomi. Žalostni časi!

S ceste je zadonel komunističen pozdrav:

prav pod oknom sta se pozdravila dva krepka rudarja na kolesih. "Rdeča fronta!" je zazvenelo zavestno in izzivalno. Mlada delavca sta nadaljevala pot. Gospa se je vrnila od okna. Pogled se ji je ustavil na steni. Tam je visela v kričeči rdeči barvi sovjetska zvezda. In pod njo fotografija neke velike komunistične prireditve. Glava pri glavi, brez števila: garda proletariata! Gospa Rižnarjeva se je zamislila. Da, to je bilo tedaj. Valovilo je po ulicah, vse je bilo rdeče, njen mož ponosen v prvih vrstah. Danes pa — glad!

"Mamica, kruhka, prosim!" je boječe jeknila Fredica. "Saj ni Janezka, da bi videl. Daj, mamica!" Prosil je glasek, prosila so blede lica, prosile so oči, ki so žarele kot iz teme.

Ubogo dete! Kaj mar bratec ne sme vedeti, da dobra mati daje zadnji košček kruha, s ka-

terim more le enemu svojih otrok nekoliko utolažiti glad?

"Pa ne povej Janezku!" je opominjala mati. "Skrij se, da te ne vidi. Ko se pa vrne oče, bomo imeli gobe! Pojdi!"

NENAVADEN OBISK

Komaj je deklica smuknila ven, so se na stopnicah oglasili moški koraki. Gospa Ana je prisluhnila. Tuji koraki! Kdo bi neki bil tako pozno?

Bil je duhovnik. Koliko stiske in bede, razočaranja in zagrenjenja ubogih ljudi je že videl danes! Kaj bo še doživel tu?

Strme ga je gledala mlada žena. Ali dobro vidi? Duhovnik? Tu ga še ni bilo. Po kaj je prišel? Od začudenja je gospa celo pozabila tujcu ponuditi stol.

Z mehkim, toplim glasom, polnim razumevanja in sočutja je govoril duhovnik o stiski in bedi brezposelnih rudarjev. Gospa se ni znašla. Nekam brezbrizno in mrzlo je zrla v to nenevadno prikazen in ni našla beseda, ki bi bila primerna v odgovor. Duhovnik je obrnil pomenek na vero v Boga, češ, da on edini more pomagati v taki stiski.

"Bog? Ali je sploh še Bog?" je vzkliknila žena kot prebujena iz sanj. Besede so rezale kot ono veliko, veliko vprašanje, ki je že dolgo žgalo in klicalo v njeni obupani duši.

Bilo ji je, kakor da je duhovnik prinesel novico z drugega sveta. Tako neskončno od daleč!

Bog? — Da, kot otrok je verovala vanj z vso dušo. Ali sedaj! In prav sedaj pride k njej človek, ki je študiral in ji govori o Bogu!

"Bog vendar ne more nič pomagati!" je odvrnila trudno, kakor da se brani.

"Ne more?" je sočutno poprijel duhovnik. "Mislite, da ne more pomagati? Mora vam pomagati, sicer bi vi vsega tega ne mogli prenašati. In more vam odvzeti vse vaše gorje. Vsak trenutek more to storiti. Stori bo zagotovo, ko pridete k njemu v nebesa. Tedaj vas bo osrečil za večno. Vendar verovati morate vanj! — Ali mu nočete verjeti? Ali res nočete vanj verovati?"

Žalost, globoka žalost je zajela ubogo ženo, ki je stala kot okamenela. Vsa duša se je

bojevala, saj je šlo za luč ali za noč, za Boga ali za smrt.

"Ne, gospod! Ne morem. Res ne morem verovati v Boga," je žalostno zmajala z glavo in strmela predse.

Spoštljivo je stal duhovnik pred trpečo dušo. Bila je vendar že na poti k Bogu. Dejal je: "Začnite zopet moliti. Boga morate zopet najti. Bog je vaš. Bog je vaše zadnje upanje!"

Tedaj pa se je žena odločno zravnila ter zaklicala kljubovalno in jezno: "Ne! Ne! Nočem! Bog? Saj Bog ne pomaga! Nam še ni nikoli pomagal! Dvajset let sem ga iskala. Pa ga ni bilo! In četudi bi sedaj prišel, ga ne maram. Živela bom brez njega. Pustite me in nikar me več ne mučite! Bom že živela brez njega. Šla bom naprej skozi življenje, sama, brez njega!"

Izmučena je omahnila na stol ter sklonila glavo. Mrtvaško tiho je bilo za trenutek v sobi. Duhovnika je bilo groza.

"Uboga gospa!" je dejal čez nekaj časa duhovnik. "Vzemite tole malenkost za otročičke. In ko nekoč najdete Boga, tedaj pridite, pomagal vam bom, da se spravite z njim. — Z Bogom! Z Bogom!"

PROČ OD FARJEV!

Ko se je mož vrnil domov, mu je začela žena pripovedovati o obisku. Glas ji je še drhtel od razburjenja, ki jo je bilo prevladalo. Na duhovnika se pa le ni mogla jeziti, ko ji je vendar hotel le dobro.

Na moža pa je beseda 'duhovnik' učinkovala, kot učinkuje rdeča ruta na purana.

"Far da je bil tu?" je vzkliknil razdraženo, odložil nahrbtnik ter pogledal ostro in nezaupno svojo ženo. "Kaj je iskal tukaj? In ti si ga? . . . In ti ga nisi ven vrgla?"

"Zakaj bi ga pa morala vreči iz hiše? Saj se je dostojno obnašal," si je upala boječe ugovarjati.

"Farji so vsi zahrbtni in hinavski, vsi skup, brez izjeme! Mi ne smemo nikdar in nikjer imeti opravka z njimi."

Žena je umolknila, ker je vedela, da bi sicer moža le še bolj razdražila. Mož se je bil pa že ves razvnel v jezi in srdi proti duhovnikom in proti Cerkvi.

"Kapitalisti so vsi skupaj. Drže s kapita-

lom. Za reveža jim nikoli nič ne ostane.”

“No, danes mi je dal nekaj za otroke,” se je boječe vteknila vmes žena.

Ta novica je moža spravila iz ravnotežja. Besno je kričal: “Jaz pa ti rečem, da so kapitalisti. Da, vsi skupaj niso nič vredni! Ne trpim, da bi kdo od nas občeval z njimi. Zakaj ne vržeš takih ljudi skozi vrata? V svoji hiši ne trpim te golazni! Ti si vsega kriva.” Sedaj je res kar vrel v divji jezi. Žena je trepetala. Pa je odbesnel ven ter zaloputnil vrata za seboj, da so šipe zažvenketale v oknih.

Gospa Ana je pa dolgo jokala v sobi. “Zakaj mora biti vendar vse tako grenko? In zakaj vse tako strupeno?”

SOSEDOV TINČEK

Gospod Nace Rižnar je bil pač nataknen. In nič čudnega! Težko delo v rudniku mu je leta in leta jemalo sile, še huje pa ga je sedaj že tretje leto trla brezposelnost. Če je nanesel pogovor na duhovnike, bi bil mogel zabavljati ure in ure brez pomisleka in brez premisleka. Vendar ni mislil tako strašno hudo. Pa tudi ženko je imel zares rad in je ni hotel žalostiti. Kmalu je vse pozabil in je bil zopet dober.

Tako je bilo tudi to pot. Živel se je zopet postarem. — Pa je prišlo nekaj novega vmes.

Danes je bil tu sosedov Tinček. Poseben dečko. Živ in zabaven, da je bilo veselje! Gospod Nace je bil kar vesel, kadar je zagledal fantka pri Janezku. Vesel je bil, kadar je našel priliko, da se je udaril z dečkom, ki je bil izredno odprte glave.

Kako to?

Sosed je bil goreč, veren mož. Tinček pa je bil dobro podkovan. In kar naravno bister in nedolžno — udaren.

Gospod Rižnar je pravkar govoril z gospo Ano, da bo zopet treba novih čevljev. Odkod naj bi vzela denar? Prošnja pri odboru je bila zavrnjena, doma pa ni bilo skoraj beliča.

“I, Bog pomagaj! Bomo pač morali vzeti na up,” je ušlo gospodu Nacetu.

Pa je bila nezgoda tu. Tinček je besedo pobral in hitro pobaral: “Stric Nacko, zakaj si pa rekel: ‘Bog pomagaj!’ saj ti ne veruješ v Boga!”

Gospodu Rižnarju je postalo neprijetno

čelo se mu je zmračilo. Najrajši bi bil prisolil malemu paglavcu krepko zaušnico. Pa je stal dečko tako veselo pred njim in se mu je tako smehljaj, da ni mogel biti hud.

Dejal je: “Kdo ti je pa rekel, da ne verujem?”

Tinček: “Ti si komunist in komunisti ne verujejo v Boga.”

Gospod Rižnar: “O, pa vendar verujemo.”

Tinček: “To ni res! Pa če bi Boga ne bilo, ti danes ne bi imel kaj za večerjo.”

Gospod Rižnar si je vihal brčice in z veseljem gledal na krepkega fantalinčka.

“Fantek, to si kar kupimo. To se vse dobi za denar.”

Tinček pa brzo: “Odkod imaš pa denar? Kdo ga dela?”

Gospod Rižnar že nejevoljno: “Denar delajo v Berlinu, na Dunaju, v Beogradu; od tam prihaja.”

Tinček zmagovito: “Kdo pa srebro in zlato dela?”

“Fant, ti vprašaš preveč. To je težka reč!”

“Stric Nace, ti tega ne veš? Ali naj ti jaz povem? Veš, kdo to dela? Ljubi Bog!”

Tinček je zmagal. Gospod Nace Rižnar pa tudi ni bil nezadovoljen.

(Dalje prih.)

PISMO APOSTOLA JAKOBA

O HUDEM POŽELENJU.

Odkod boji in odkod prepiri med vami? Ali ne odtod: iz vašega poželenja, ki se vojskuje v vaših udih? Poželite, pa nimate. Ubijate in se trudite, pa ne morete dobiti. Borite se in se voskujete, pa nimate, ker ne prosite. Prosite in ne prejimate, ker prosite slabo: da bi pri svojih nasladnostih zapravljali. (4, 1 - 3.)

Prava modrost je seme, ki bo obrodilo pravico in svetost. Lažna modrost pa izvira iz ošabnosti in poželenja, ki sta tudi vir prepиров in sporov. Strasti, ki se gnezdiijo v človeku, se poslužujejo udov telesa, da se bore proti duhu. Tisti, ki nimajo, poželjivo gledajo po blagosta-

nju drugih, in ker ga ne dosežejo, začno zavidati, potem sovražiti in tako v svojem srcu ubijajo svojega bližnjega. (S temi besedami so kaj dobro zadete današnje komunistične težnje in početje.) Zakaj pa sami nimajo? Zato, ker ne prosijo Boga zanje, če pa prosijo, pa prosijo iz nepravlega namena, samo iz naravnih nagibov: da bi namreč z dobrinami zadovoljili svoje strasti, ne pa da bi služili v čast božjo in bližnjemu v pomoč. — Verjetno tu sv. Jakob graja prve kristjane, ki so bili revni, pa so zavidali dobrine bogatim, zato, ker so bili tudi sami navezani nanje.

Prešuštniki, ne veste, da je prijateljstvo s svetom sovraštvo do Boga? Kdorkoli torej hoče biti prijatelj svetu, postane sovražen Bogu. Ali mislite, da zaman pravi pismo: "Do ljubosumnosti hrepeni po duhu, ki ga je naselil v nas?" Daje pa tem večjo milost. Zato pravi: "Bog se prevzetnim ustavlja, ponižnim pa daje milost." (4, 4 - 6.)

Tisti, ki se navezujejo na svet in svetne dobrine, se izneverijo Bogu, ki bi edini moral biti njih delež. Zato Bog imenuje ljudi prešuštnike, odpadnike. V stari zavezi se razmerje med Bogom in izraelskim ljudstvom, pa tudi med dušo, primerja zakonski zvezi; zato je odpad od Boga duhovno prešušstvo. Bog ljubi človeka do ljubosumnosti, tako da ne more trpeti, da bi človek navezoval svoje srce na kaj drugega kot na njega, hoče ga imeti nerazdeljenega zase. Ker pa nas tako ljubi, nam daje mnogo večje darove, milosti kot pa jih more dati svet, zato je res nespametno, da jih iščemo v svetu. Zbog tega pa jih tistim ne daje, ki jih iščejo v svetu. Ti so ošabni in nočejo biti odvisni od Boga.

Podvrzite se torej Bogu, hudiču pa se uprite in bo pobegnil od vas. Približajte se Bogu in se vam bo približal. Očedite roke, grešniki, in očistite srca, vi z dvojno dušo! Občutite svojo bedo, žaujte in jokajte; vaš smeh naj se spremeni v žalovanje, in veselje v potrnost. Ponižajte se pred Gospodom in povišal vas bo. (4, 7 - 10.)

"Očedite roke" pomeni odpovejte se grehu, podpihovanjem hudobnega duha, ki vam budi v srcu hudo poželene. Ni mogoče služiti dvema gospodarjema — Bogu prižigati svečo pa tudi hudiču ogorek; ali z Bogom ali s svetom, srednje poti ni: "Kdor ni z menoj, je zoper me-

ne" (Mt 12, 30). Kesajte se za svojo nezvestobo in tisti užitki, ki ste jih v svetu poiskali, naj vam bodo le grenek spomin, ker ste se ob njih odvrnili od Boga. Zaradi svojih grehov se torej ponižajte pred Bogom, on vam bo dal pomoč, da se vrnete k njemu.

Ne govorite, bratje, drug zoper drugega. Kdor zoper brata govori ali brata sodi, govori zoper postavo in sodi postavo. Če pa postavo sodiš, nisi vršitelj postave, ampak sodnik. Eden je postavodajalec in sodnik: oni, ki more oteti in pogubiti. Kdo pa si ti, ki sodiš bližnjega? (4, 11 - 12.)

Še enkrat z vso resnostjo poudarja, naj ne obrekujemo bližnjega in ga ne sodimo, ker bi ravnali proti božji zapovedi, ki ukazuje bližnjega ljubiti. Ako pa nasprotno ravnamo, se postavljamo nekako nad postavo, ki nam jo je Bog dal. Le tisti, ki postavo daje, je nad njo; kot postavodajalec pa je tudi edini sodnik, ki razsoja ter nagraja ali pogublja, kakor je pač kdo njegovo postavo spolnjeval.

NAPAČNO ZAUPANJE.

No, vi, ki pravite: "Danes ali jutri odputujemo v to in to mesto in preživimo tam eno leto in bomo kupčevali ter dobiček delali", ki pa niti ne veste, kaj bo jutri — kakšno je vendar vaše življenje? Dim ste namreč, ki se za malo časa pokaže in nato izgine — namesto da bi rekli: "Če bo Gospod hotel, bomo živeli in to ali ono delali." Tako pa se ponašate v svoji bahavosti. Vsako tako ponašanje je zlo. Kdor torej ume dobro delati, pa ne dela, ima greh. (4, 13 - 17.)

Vsak človek je sam velik revež, zato nima pravice bližnjega soditi. Tako smo odvisni od Boga, da niti za jutrišnji dan nismo gotovi. Nespametno je z vso gotovostjo delati načrte za bodočnost, kakor da bi bila odvisna od nas, ne pa od Boga. Zato je pametno pristaviti, ko delamo naklepe in načrte: "Če Bog da," ker je vse v njegovih rokah; ako kdo drugače ravna, greši, ker si prisvaja to, kar je božjega.

GORJE BOGATINOM.

Nujte zdaj, bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo nad vas. Vaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila od mo-

ljev razjedena. Vaše zlato in srebro je zarjavelo in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše mesto kakor ogenj. Nabrali ste si zakladov v zadnjih dneh. Glejte, plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, kateri so poželi vaša polja, vpije; in klici ženjcev so prišli do ušes Gospoda nebesnih čet. Gostili ste se na zemlji in se naslajali, napasli ste svoja srca na klavni dan. Ob sodili, ubili ste pravičnega — ne upira se vam. (5, 1 - 6.)

Obrača se še enkrat do brezsrčnih bogatinov. Ti so si nagrmdali bogastva, ki nimajo nobene veljave in trajnosti, mesto da bi si zbirali zaklade, ki jih molj ne sne in rja ne uniči (Mt 5, 19). Pa še to zlo so storili, da so si bogastvo po krivici pridobili, na račun delavcev, ko jim niso dali zasluženega plačila. To je vnebovpijoč greh, kakor Kainov, ki je brata ubil; tudi oni ubijajo reveža, da v siromaštvu gine. Njih bogastvo se bo spremenilo v ogenj, ki jih bo žgal. Kakor živali so, ki se še isti dan, ko jih potem zakoljejo, mirno pasejo. — Uživali so, kakor da bi zmeraj živeli in se niso zavedali, da je sodba božja blizu. Nedolžnega reveža so stiskali, da se niti upirati ni več mogel, kakor bi bil mrtev. Za vse to gorje krivičnim bogatinom!

TOŽBA ZATIRANIM.

Potrpite torej, bratje, do prihoda Gospodovega. Glejte, poljedelec pričakuje dragocene ga sadu zemlje in voljno potrpi, dokler ne prejme zgodnjega in poznega dežja. Potrpite tudi vi, okrepite svoja srca, kajti Gospodov prihod je blizu. Ne zdihujte drug nad drugim, bratje, da ne boste sojeni; glejte, sodnik stoji pred vrati. Za zgled trpljenja in potrpežljivosti, bratje, si vzemite preroke, ki so govorili v imenu Gospodovem. Glejte, blagrujemo jih, kateri so vztrajali. O Jobovi potrpežljivosti ste slišali, in videli ste konec Gospodov; zakaj zelo milosrčen je Gospod in usmiljen. (5, 7 - 11.)

Sv. Jakob nasprotno tolaži reveže (kristjane), naj ne bodo žalostni, saj se bo vse obrnilo, prej ali slej, le potrpijo naj nekoliko, saj tudi kmetovalec potrpi in čaka, da po jesenskem dežju vzraste, po pomladanskem pa dozori, kar je zasejal. Naše življenje je tako kratko in prav kmalu bo napocil dan plačila, začetek srečnih dni. Kazen je bogatinom tako rekoč že

za petami, zato naj jim nikar ne zavidajo. Še celo preroki, ki so v Gospodovem imenu govorili, so trpeli preganjanje. Zgled naj jim bo tudi Job, ki je potrpežljivo prenašal svoje nesreče, pa kako ga je zato Bog poplašal!

Predvsem pa, bratje moji, ne prisegajte ne pri nebu ne pri zemlji ne s kako drugo prisego. Vaš 'da' bodi 'da', in 'ne' bodi 'ne', da ne zapadete sodbi. (5, 12.)

Judje so se kaj radi rotili pri vsem, tudi najsvetejšem, in tako za vsako stvar zlorabljali prisego. Sv. Jakob podobno naroča, kakor je tudi že Jezus rekel, naj ne prisegajo brez važnega razloga. Naj bodo rajši odkritosrčni drug do drugega, pa ne bo treba nobene prisege, ker se bo vsak zanesel že na njih moško besedo.

MOČ MOLITVE.

Trpi li kdo med vami? naj moli. Je kdo dobre volje? naj poje hvalnice. Je kdo med vami bolan? naj pokliče duhovnike cerkve, in naj ga v imenu Gospodovem z oljem mazilijo ter nad njim molijo. In verna molitev bo bolnika rešila in Gospod mu bo polajšal, in če je v grehah, mu bo odpuščeno. Priznavajte torej drug drugemu grehe in molite drug za drugega, da ozdravite. Veliko premore goreča molitev pravičnega. Elija je bil človek, ki je čutil kakor mi; pa je goreče molil, da bi ne deževalo, in ni deževalo na zemljo tri leta in šest mesecev. Pa je spet molil, in nebo je dalo dež in zemlja je rodila svoj rad. (5, 13 - 17.)

Molitev je v raznih okoliščinah življenja vedno koristna in pomočna. Če koga preskuša trpljenje, z molitvijo zadobi potrebno pomoč. Tudi Jezus Kristus je molil, v svojem trpljenju (Mt 26, 39).

Posebno važna pa je 14. in 15. vrstica, kjer sv. Jakob razglša zakrament poslednjega maziljenja. Določen je delitelj zakramenta: duhovnik, tvar: maziljenje z oljem, oblika: molitev in komu naj se deli: težko bolnemu (tak je smisel v grškem tekstu). Vršni se pa v imenu Gospodovem, to je v njegovi moči, ker je Jezus Kristus kot ustanovitelj pridružil zunanjemu čutnemu znamenju nevidno milost, moč odpuščanja grehov in celo zdravilno moč. Tudi Tridentinski zbor tako razlaga te vrstice.

Ko apostol naroča, naj se drug drugemu spovedujejo grehov, ni gotovo, če sv. Jakob tu-

kaj misli na zakramentalno spoved, ker je bilo obtoženje grehov kot znak spokornosti v navedi pri Judih (Mt 3, 6; Mr 1 5) in prvih kristjanih (Apd 19, 18; 1. Jan 1, 9). Zakramentalna spoved se vrši pred duhovnikom, kakor vemo iz Jezusovih besed pri Jan 20, 23.

Kako učinkovita je molitev pravičnega človeka, navaja za zgled Elijo, ki je molil k Bogu, pa je na njegovo molitev Bog celo čudež storil.

SKRB ZA DUŠO BLIŽNJEGA.

Bratje moji! Če kdo izmed vas zajde od resnice in ga kdo spreobrne, naj ve, da kdor obrne grešnika od njegove krive poti, reši njegovo dušo smrti in pokrije obilo grehov. (5, 19 - 20.)

V zaključku svojega lista priporoča sv. Jakob, naj vsak skrbi tudi za dušo bližnjega. "Vsakemu je Bog naročil, naj skrbi za bližnjega" (Iz 41, 6). Tu je sijajno podprta misel pok. svetega očeta Pija XI. o Katoliški akciji, ki ima prav ta namen, da vsak vernik, v katerem je kaj Kristusove ljubezni v svojem okolišu skuša zanesti Kristusa v življenje, da se v njem vse prenovi, kakor je bilo geslo Pija X. Delo je odlično: Med božjimi deli je najbolj božje, sodelovati za zveličanje duš (Dion. Areop.). Plačilo za tako vzvišeno delo, kakor je, skrbeti za duše bližnjega, je pa preobilno. Sveti Avguštin je to krepko povedal: "Če si dušo bližnjega rešil, si svojo za zveličanje preodločil." In sv. Jakob, prav za prav Bog pravi, da si pokrili množico grehov.

POUČLJIVE ZGODBICE

Sveti opat Cirijak je videl nekajkrat v spanju, kakor da bi zunaj pred njegovo sobo stala presveta Devica Marija v spremstvu sv. Janeza Krstnika in sv. Janeza Evangelista. Sv. Cirijak jo vabi — prisrčno prosi, naj se poniža in vstopi v njegovo sobo; a presveta Devica noče, marveč mu resno reče: "Ti imaš mojega sovražnika pri sebi, in jaz naj bi noter šla?" Ob tem izgine. Opat se zbudi in se močno čudi, kako da je mogla Mati božja kaj takega reči, da je v njegovi sobi njen sovražnik, ko

vendar ni nikogar v njej kakor on sam. Premišljuje in premišljuje, a se kar ne more domisliti nobenega smrtnega greha, ki bi ga lahko imel na vesti. Da bi si otožnost odgnal, vzame v roko knjigo, ki jo je nedavno dobil na posodo; a ko knjigo odpre, zagleda, da je od zadaj pridejana še druga in sicer krivoverska knjižica odpadnika Nestorija, ki je tajil Marijino božje materinstvo. Svetnik takoj spozna, da je volja Matere božje, naj se znebi iste knjige. — Varujmo se slabega berila . . .

* * *

Neki ubog zamorček, lastnina nekega kupčevalca sužnjev v Afriki, je slišal, da so tam blizu duhovniki, kateri z veliko gorečnostjo oznanjajo sv. evangelij; srčno je hrepenel, kaj slišal o Jezusu Kristusu. Zato se neki večer skrivaj odstrani od drugih. Ker ga potpelje ravno mimo stanovanja njegovega gospodarja, mu ta zakliče skozi okno: "Kam pa greš?" Ubogi deček se žalosten obrne in pravi: "Hotel sem iti pridige misijonarjev poslušat." "Je li res, da si to hotel?" mu odvrne gospod. "Ako se drzneš iti, jih dobiš trideset z bičem in boš v železne verige vklenjen. Razumeš?" Prestrašeni zamorček pobesi oči in pravi: "Zatožil bom velikemu Gospodu." "Velikemu gospodu? Kateremu velikemu gospodu?" vpraša kupec. "Koga meniš s tem?" "Povedal bom velikemu Gospodu, Gospodu nebes in zemlje, da se je moj gospod zato razjezil, ker sem hotel iti Njegovo besedo poslušat." Zaradi takega odgovora osupnjen in ginjen, ne more kupec skrivati svojih čutil; obrne se in reče: "No, pa pojdi in poslušaj misijonarje." Ves vesel hiti zamorski mladeniček v misijonsko cerkev.

Med tem postane gospodar nemiren in vzburljen. Doslej mu se dolgo časa niti na misel ni prišlo, da je nad njim Gospod v nebesih, kateri ve vse njegove misli ter opazuje vse njegovo dejanje in nehanje, o čemur bo moral enkrat oster odgovor dati. Slednjič sklene iti za sužnjem svojim upajoč, da bo tam mir zadobil svoji vnemirjeni duši. Tiho in neopazovan pride v cerkev, se zmuzne v skriven kot in pazno posluša duhovnika, ki je svoje poslušavce tako-le nagovoril: "Ali ni znabiti tukaj med nami kdo, ki bi znal odgovoriti na Gospodovo vprašanje: Ali me ljubiš? Ali ga ni kakega ubožega zamorskega sužnja v tej mno-

žici, kateri ljubi božjega Zveličarja? Ali ga ni, ki bi si upal to očitno spoznati tukaj?" Sedaj vzkipi sveto čutilo v srcu ubozega dečka; ne more več mirno sedeti. Navdušen vstane s svojega sedeža, povzdigne obe roki, vroče solze se mu vlijejo po obrazu in ves ginjen vzklikne: "Jaz sem! Jaz ljubim Zveličarja. Ljubim ga iz vsega srca." Ta ganljivi prizor tako pretrese kupca, da se ubogemu sužnju zdaj še bolj čudi kakor poprej, ko mu je pretil, da ga bo Bogu zatožil. Ves zamišljen se vrne domov in z bežjo pomočjo postane ves drugačen človek — pravi in odločen kristjan.

* * *

Neka šolska sestra se je rada šalila takole: "Če je treba lepega vremena, rečem samo otrokom, naj zanj molijo." Duhovnik, ki je večkrat v njeno šolo prišel, si je pa mislil: "Zakaj pa bi mali otročiči ne izprosili kaj boljšega." Nekoč jim reče konec šole, naj molijo lepo molitev sv. Bernarda "Spomni se". Za neko ženo je hotel ta duhovnik izprositi spreobrnjenje in zato je naročil otrokom, naj zanj molijo. In res, kmalu potem pokličejo duhovnika prevideti tisto ženo; že 16 let ni bila pri spovedi. V nekem drugem slučaju je ta duhovnik izprosil spreobrnjenje za nekega moža, ki že 45 let ni bil pri spovedi. In to je dosegel po otroški molitvi. Bog rad usliši molitev malih otrok, ker so nedolžnega srca . . .

* * *

Jakec in Ančka sta bila sama doma. Jakec reče Ančki: "Pojdi z menoj, bova si kaj dobrega poiskala in si kaj prav slastnega privoščila." Ančka odgovori: "Ako me pelješ na tak kraj, kjer naju ne bo nihče videl, grem s teboj." "Pojdiva tedaj v mlečnico," reče Jakec, "tam bova polizala polno skledo smetane." Ančka pravi: "Tam bi naju videl sosed, ki na dvorišču drva seka." "No, pa pojdiva v kuhinjo," reče Jakec, "v kuhinjski omari je poln lonec strdi, kruh si bova pomakala vanjo." Ančka odgovori: "Tam naju lahko vidi sosed, ki pri oknu sedi in prede." "Pojdiva tedaj doli v klet jabolka jest," reče Jakec. "Tam je tako tema, da naju gotovo nihče ne bo videl." "O moj ljubi Jakec," reče Ančka, "mar ti misliš, da naju v kleti nihče ne vidi? Ali nič ne več za ono oko nad nama, katero zi-

dove prešine in tudi v temi dobro vidi?" Jakec se prestraši in reče: "Prav praviš, ljuba sestra: Bog naju vidi tudi tam, kjer naju nobeno človeško oko ne more videti. Nikjer tedaj nočeva delati hudega." Ančka je bila zelo vesela, da si je Jakec njene besede k srcu vzela; podarila mu je lepo podobico, na kateri je bilo naslikano božje oko in pod njim zapišane tele besede: "Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme."

* * *

Neki mož je s svojo ženo obdeloval domači vrtiček. Le še ena gredica je ostala prazna. Da bi iznenadil in oveselil svojo soprogo, obseje tisto gredico s salato. Drugi dan pa se žena spomni še prazne gredice in vseje fižol vanjo. Dan za dnem hodiva mož in žena skrivaje plet na gredico, ne razodevši svoje skrivnosti. Mož je imel mali fižol za plevel in je polagoma vsega poruval; žena pa je mislila, da je majhna salata plevel, in je vso po vrsti populila, kakor hitro je iz zemlje pokukala. Tako ni bilo ne salate ne fižola. — To se vsak dan dogaja v zakonskem življenju, ako mož in žena ne delujeta skupno, marveč ravno nasprotno, tako da mož ukonča ženino delo, žena pa možovo . . .

* * *

V Kentucky v Severni Ameriki je živel brezbožen mož, kateri je imel pobožnega sužnja, Kuff po imenu. Gospodar mu je nekega dne zapovedal: "Kuff, jaz ne dovolim nikomur na svojem posestvu moliti, tedaj moraš tudi ti nehati." "Ne morem!" "Pa moraš!" "Res ne morem, gospod!" "Dobro, če ne moreš, te obesim in ti dam vsako jutro in vsak večer po petindvajset udarcev, tako dolgo, da boš moral nehati!!!" "Jaz ne morem nehati moliti, gospod!" Pri tej priči je bil ubogi suženj obešen in je dobil petindvajset udarcev. Potem so ga odvezali in prepevajoč je šel svojo pot.

Ko pride gospodar v hišo, pravi mu njegova žena: "Zakaj vendar ne pustiš, da bi Kuff molil, ker to tako rad stori? Saj nam s tem nič ne škoduje." Odgovoril je, da ne mara nikake molitve v svoji naselbini. S temi mislimi je legel k počitku; toda velika razburjenost mu ni dopustila, da bi zaspal. O polnoči

zbudi svojo ženo in jo vpraša, če more zanj moliti. "Ne," je odgovorila, "še nikoli v svojem življenju nisem molila." Bridko je zdihoval mož in zopet ogovoril ženo: "Ali ni v moji hiši nikogar, ki bi mogel zame moliti?" Ona odgovori: "Jaz ne poznam nikogar, razen Kuffa." "Dobro, tedaj pokliči ga; jaz moram imeti nekoga, ki more zame moliti." Kuff vstopi; gospodar ga pogleda in pravi: "Kuff, ali moreš za svojega gospoda moliti?" Suženj odgovori: "Gospod, molil sem zate neprenehoma, odkar si me dal bičati." Ta čudoviti dogodek je pripeljal tega gospodarja k spoznanju samega sebe ter njega in njegovo ženo k veri v Kristusa in Njegov evangelij . . .

Uredil Fr. Martin.

BOŽJI HRAM

POZDRAVLJEN, KRIZ!

Les nam je dal smrt, ko je v ošabnosti hotel človek postati Bog.

Les nam je dal življenje, ko je v najglobljem ponižanju umiral Bog kot izvršek človeštva.

Drevo "spoznanja" v paradizu, križ na Kalvariji: poganom zasmeh, Judom spodtika.

Vrednote so izgubile stari pomen in dobile novega.

Česar nihče ni mogel pričakovati, to se je zgodilo:

Tisti hip, ko je božji Sin umiral kot človek, je človek zaživel kot božji sin.

Poslej namen človekov ni več naraven, nadnaraven je.

Ne zgolj bogoslužnost — vseveč: bogopodbnost!

Ne bom vas več imenoval hlapce; prijatelje vas bom zval, ker ste uvedeni v božje skrivnosti.

Nismo več sužnji, dediči smo; dediči božji, sodediči pa Kristusovi.

Prevrednotenje vrednot:

Križ: slika najglobljega ponižanja božje-

Zato sodi na oltar.
vekovega.

Da vidimo, kako nas Bog ljubi.

Da si drznemo verovati v božje skrivnosti na oltarju.

In da se ob nazorni sliki božje žrtve odločimo tudi mi za žrtev odpovedi grehu, za žrtev samodarovanja Bogu.

BELE SVEČE SO PRIŽGANE

Zakramenti so nekaj skrivnostnega sami po sebi kakor po svojem učinkovanju. Dvakrat skrivnostna je sveta maša: skrivnostno ga je obenem slika največjega povišanja človebnavljanje skrivnostne daritve na križu.

In vendar prižigamo sveče na oltarjih, ko se vrše bogoslužna opravila; sveče gorijo pri delitvi svetih zakramentov.

Ali ne očituje to ravnanje nepremostljivega nasprotja?

Ne, marveč čudovito skladnost.

Sveta Cerkev zahteva, da gorijo na oltarjih sveče iz voska; kajti vosek je napravila čebela delavka, ki je od starih časov do danes podoba devištva.

Luč na oltarju je torej luč, ki gori iz deviške čistosti.

Kdor more razumeti, naj razume!

Ali ni rečeno:

Blagor čistim, ker bodo Boga gledali?

Da, le čistim, nedolžnim dušam je dano prodreti v božje tajne. Čisti Janez, ki se je kakor orel na neobteženih krilih devištva dvignil v sinje višave v bližino božjega solnca in se najgloblje zazrl v globočine božjega bogastva, izpoveduje o deviških dušah nebeško razodetje:

Jagnjetu sledijo, koderkoli gre.

Saj pa je tudi Jagnje božje, Jezus Kristus, po svojem telesu od Svetega Duha v Devici Mariji upodobljeno.

NEBESA NA ZEMLJI

Tabernakelj je sveti šotor nove zaveze. Kakor se je v svetem šotoru stare zaveze na poseben način razodevala božja vsepovsodnost, tako se tu na poseben način — krije Bog, ki se je učlovečil.

Tabernakelj je hišica med našimi hišica-

mi, dom med našimi domovi. Jezus prebiva med nami kakor eden izmed nas.

Tabernakelj je — ječa, v kateri imamo zaklenjenega svojega — Boga.

Vidimo, pa spregledavamo, slišimo, pa preslišujemo, verujemo — a ne živimo po veri.

Kda, kdaj se bomo predramili in ovedli, da naš tabernakelj ni nič drugega, kakor edina in popolna nebesa na zemlji?

In da edino iz tabernaklja vro živi studenci popolne sreče, vsedrugod pa nam je na razpologo zgolj kapnica, ki ne more odžejati sreče žejnega srca?

* * *

Pri obhajilni mizi se nebesa preselijo v nas. Naše telo je živi tabernakelj in mi smo svetli bogonosci.

Obhajilna miza je edina miza, dostopna vsemu človeštvu brez razlike stanov, brez meja narodnosti.

Samo nad človeštvom, ki vstaja ob obhajilne mize, morejo angelski glasovi zapeti blagovest, ki so jo glasili nad tabernakljem betlehemske votlinice:

Mir ljudem na zemlji!

BOGOSLUŽNE OBLEKE

Svečenik pristopi k oltarju v sveti, nevsakdanji obleki.

Ko si nadeva posamezna oblačila, mu polaga sveta Cerkev v usta posebne prošnje molitve: ob vsakem delu obleke za tisto čednost, ki jo le-ta pomenja.

Pač zato, da bi v sveti obleki ves svet in posvečen pristopil k opravljanju najsvetejših skrivnosti.

Vrhnja obleka bodi različne barve — kakršen pač e praznik, ko se vrši božja služba.

V belih oblačilih se Cerkev veseli o praznikih Gospodovih, Marijinih, angelov in svetnikov.

V črnih pa žaluje na veliki petek in pri bogoslužju za mrtve.

Rdeča barva pomenja ljubezen in trpljenje; zato služi o Binkoštih (Sveti Duh je ljubezen) in godovih svetih mučencev, kakor tudi ob dnevih, ki so posvečeni spominu Kristusovega trpljenja.

Vijolična barva znači ponižnost in spornost; zato si jo nadeva cerkveni služabnik tiste dni, ko se s pokoro pripravljamo na praznovanje velikih skrivnosti Gospodovega rojstva in trpljenja: v adventu in postu.

Zelena barva je barva upanja. Rabi se tiste dni, ki nas ne spominjajo posebnega veselja, pa tudi ne pokore in žalosti, zlasti od 1. pobinkoštna nedelje do adventa.

Z zlatimi nitkami pretkana oblačila lahko nadomeščajo belo, rdečo in tudi zeleno barvo.

* * *

Sleherna barva krije prelepo misel; prelepo misel razodeva mnogolika pestrost bogoslužno obleke sploh.

Veselje in žalost, skrušenost in upanje pa vroča ljubezen: vsako čustvo je v cerkvi posvečeno.

Cerkev noče zamoriti srca, ker ve, da je človek čuteče bitje in ker je — naša mati.

Cerkev tudi noče zavreti duha na njegovem poletu.

Nasprotno: Želi le, da vse bogastvo duha in srca obrnemo v pravo smer. Želi le, da z njim kupimo največji zaklad, ki je: božje kraljestvo v naših dušah, lastno posvečenje.

PODOBE NA OLTARJU

Svetniki so rastli in živeli iz Evharistije.

Kakor poganja mladika iz debla.

Sicer bi ne mogli dvigniti na ramena križa žrtve in odpovedi,

sicer bi ne premogli junaškega samodarovanja na oltarju Gospodovem,

sicer bi ne mogli zagoreti kot luč, postavljena na svečnik.

Otroci Evharistije so in zato jih veže svetlo bratstvo z oltarjem in križem in tudi — z lučjo.

To čudovito otroštvo in neskajeno bratstvo mora priti do vidnega izraza. Saj hočeta Kristus in Cerkev, da se skrivnostno notranje dogajanje presvete daritve upodobi v vnanjih bogoslužnih oblikah.

Zato postavljamo na oltarje kipe in podo-be svetnikov in svetnic.

In zato, da še jasneje pride do izraza misel o občestvu svetnikov.

In še zato, da se vse umetnosti klanjajo viru lepote: poleg stavbarstva in glasbe tudi umetnost upodabljanja.

Mi pa vidimo, kako obilni so vreli žive vode, ki teko iz novozakonske skale, iz Kristusovega oltarja.

A. F.

IZ TEŽKIH DNI

Vojna doba je prekucnila ves družabni red iz svojega kolesja. Vse starodavne pravice in postave so izgubile svojo moč in namesto njih so prišle v veljavo čisto nove in povsem drugačne. Paragrafi, ki so že itak skrivljeni dovolj, so se na novo čudovito zveržili.

Mlada Prosenka — bodi ji čast — ni imev v svoji poštenosti nikakega smisla in dopadajenja za nove pravice, ki jih je nudila vojna. Tudi ona je bila sicer ena izmed tistih, ki jim je vojna ugrabila moža, toda Prosenka ni nikdar poskušala "skakati čez ojnice", kar se pa ni moglo trditi o marsikateri njeni tovarišici. Dolgi dve leti že ni dobila nikakega obvestila od svojega Toneta, s katerim sta živela drugače v najlepšem sporazumu, le če je mož včasih malo pregloboko pogledal v kozarec, tedaj je žena nekoliko pogodrnjala, a odpustila mu je mahoma vse, čim je le ugledala njegov skesani obraz.

Včasih jo je ta ali oni sosed postrašil, češ: Tone je morda že mrtev, sicer bi se vendar kaj oglasil, toda Prosenka je vedno zavrnila odločno:

"Čemu kvasiti take prazne marnje! Kadar kdo v vojski umrje, tedaj dobe sorodniki uradno poročilo. Jaz pa tistega do danes še nisem prejela, zato vem, da je Tone še živ!"

In Prosenka je šla pridno na delo, v trdni nadi, da se prej ali slej povrne njen mož.

Toda zla usoda, ki dostikrat največje poštenjake najhuje preganja, tudi Prosenki ni prizanesla, kajti nekega dne je res prejela od vojaške oblasti tisto usodno uradno poročilo, v katerem je stalo črno na belem, da je njen mož že med mrtve prištet. Ubožica je tarnala

in jokala kakor brez uma. Vsi njeni upi so bili na en mah porušeni do tal.

Ker je imela lepo posestvece in je bila vrhutega še brez otrok, so se ji kaj hitro začeli ponujati snubači. A ona jih je odvrčala osorno:

"Vsak pošten človek žaluje za svojim ranjkim eno leto in tudi jaz ne maram preje za nikogar, pa magari če bi zvrhane koše zlata nosil za menoj!"

In res je Prosenka leto in dan prav vzgledno žalovala za svojim možem. Ker pa čas najbolje zaceli duševne, telesne in srčne rane, se je končno tudi ona začela navajati na misel, da bi le ne bilo napačno poiskati si drugega moža, zlasti še, ker sama nikakor ne more obdelati vsega posestva.

Primeren ženin se je kmalu našel v osebi nekega posestnikovega sina, ki je poleg svojih pridnih rok posedoval tudi par tisočakov. Ker ga je Prosenka poznala kot poštenjaka, se je brez dolgih pomislekov poročila z njim.

Kmalu se je pokazalo, da res ni slabo izbrala. Novi gospodar je bil razumen, priden in varčen. Najbolj pa je osladil njiju zakonske dneve mali kričač, katerega so jima podarile rojenice jedva leto po poroki.

Prosenki je potekalo že drugo leto novega zakona, ko je nekega večera z otrokom v naročju čakala moža, ki se je imel vrniti s polja. Kar se vrata odpro in pred prestrašeno ženo stoji — oj — njen rajniki Tone.

"Krist —," zaječi smrtno bleda Prosenka in beseda ji zamre v ustih.

Tone pa, bled in suh, deloma v vojaški, deloma v civilni obleki, se drveno sesede na stol in pravi:

"Ne plaši se, ženka, kajti jaz nisem umrl, nego sem živ danes kakor včeraj. Bil sem ranjen in potem zajet od sovražnika, zato ti nič poročati nisem mogel. Na kak način ti je vojaška oblast poslala uradno poročilo o moji smrti, res ne vem, mogoče je pri nji vse, saj ti gospodje so delali še večje budalosti. Veš, zvedel sem vse, čisto vse. Vem tudi, da imaš moža in tisto otroče je tvoje, kajpak. Nič zato! Jaz ti ne zamerim. S tistim uradnim poročilom so te zavedli v zmoto, ti sama pa si ravnala pravilno. Jaz ne bom tega nikdar očital niti tebi niti njemu, ki je pameten dovolj, da

naju bo sedaj mirno zapustil. Pravi tvoj mož sem in ostanem seveda le jaz."

Žena, ki se je od prvega strahu že opomogla po teh moževih besedah krčevito stisne otroka k sebi in zakriči:

"Nikdar, da veš, nikdar ne pojde on od mene! On je oče mojega otroka, on me ljubi in jaz njega. Dovolj dolgo sem te čakala in potem, ko so mi poročali, da si umrl, sem tudi dovolj dolgo žalovala za teboj. Jaz nisem kriva temu. Sedaj je prepozno. Saj ti rada plačam, kolikor želiš, toda dveh mož ne morem imeti. Odití moraš ti!"

Tone je pobledele še bolj. Dvignil se je s stola in rekel bridko:

"Če me podiš ti, lastna žena, potem seveda moram iti!"

Nato je urno zapustil hišo, v kateri je nekdam gospodaril in opotekajočih korakov šel k sosedu in tam bridko potožil, kako ga je sprejela žena.

"Hočem videti, bom li prišel do svojih pravic", je vzkliknil slednjič ves razburjen. "Ne bo ga imela! Jutri grem k župniku in potem če treba, še k advokatu. Jaz sem pravi gospodar, jaz sem njen pravi mož in primorati jo hočem, da bo na to pristala tudi ona!"

Sosed, moder možak, pa je potrepal Toneta po rami in mu govoril takole:

"Tone, vsak pošten in pameten človek mora vedeti, da je pravica na tvoji strani. Toda slučaj, ki je sedaj v tvoji družini, je posebne vrste smola ne le zate, nego tudi za ona dva. Ti, tvoja žena in sedanji novi Prosen, vsi imate deloma prav. Ti hočeš k župniku. Župnik te bo morda lepo tolažil, a pomagati ti ne bo mogel ničesar. In potem, kar se tiče advokata. Ne rečem, advokat ti bo izposloval pač znatno odškodnino, a tisto ti po mojem mnenju Prosenka tudi prostovoljno rada da. Prejšnjega stanja pa ne boš priboril več nazaj, kajti vedi, da zakoni se ne sklepajo niti v župnišču, niti pri advokatu, ampak v srcu. Vidiš Tone, srca pa ona nima več zate, to je! Ona sedaj ljubi kot mati in žena in nasprotno je tudi ona ljubljena od obeh. Kaj bi ti koristilo, če bi sedanjega Prosenka res odpravil proč, ko bi pa ona tebe sovražila, in hrepenela le za onim, slednjič pa morda tudi ubežala za njim. Tone, veš kaj ti pravim. Ti si vaje delal in si boš

hitro našel kak posel. Pobotajte se za odškodnino, potem ju pa pusti v miru!"

Tonetu je glava klonila na prsi.

Prav praviš, sosed," je dejal z votlim glasom. "Res je, zakoni se sklepajo v srcu, a ona zame nima srca več!"

Nato je vstal in se poslovil s kratkim "Lahko noč".

Drugi, kakor tudi tretji in četrti dan ni bilo o Tonetu nikakega sledu in Prosenka je mislila, da se je kar tiho odpravil na tuje. Žal ji je bilo, da je postopala ž njim tako trdo, in kesala se je, da ga ni vsaj nekoliko založila z jedjo in denarjem.

Teden dni pozneje pa so ribiči potegnili iz reke moško truplo. Smrt in voda sta že prece vtisnila vanje svoje sledove, vendar se je še dalo spoznati v utopljenju nesrečnega Prosenovega Toneta . . .

M. Koman.

KOT STRAŽA KOMANDANTA BOGA

Vojak sem bil tam v domovini. Kaj mislite se šika soldatu. Živeti po soldaško, kaj-ne? Tako sem mislil tudi jaz in skušal sem biti soldat že prvi teden. Korajža, židana volja, pa prostost in pa zavest, da je ves svet moj, kar ga je od severnega do južnega tečaja, vse to mora biti v soldaškem srcu, sem mislil in res so bile vse te čednosti v mojem. S temi čednosti napolnjen sem jo mahal sleherni večer po svojem rojstnem mestu na sprehod, pri vsakem koncertu sem bil, pri vsaki veselici, kakor en sam smeh se mi je zdel ves svet, tudi paragraf, da mora biti soldat ob devetih doma, me ni motil, zvečer sem še raje smuknil ven. Tako se lepe noči vračam domov, sanjal sem o muziki, ki sem jo ravno slišal in mislil, kako so bili brihtni vsi dovtipi, ki sem jih slišal. V teh sanjah pri-

dem do kasarne: ena, dve — sem bil na plotu. Takrat pa zagrmi in prereže gluho temo od enega konca do drugega strašen klic: Stoj! Kdo si in kam? Tako gromovit in mozeg pretresujoč je bil straže glas, da sem se kar sesedel in vse sanje so me naenkrat minile, ko sem gledal pred svojimi prsi ostrino soldaškega noža, bajoneta in kazen.

Taka straža božja sem to minuto tebi, čitatelj.

Stoj. Kdo si in kam greš?

Kdo si? Zaenkrat si še vedno človek, krona stvarstva, res z največjimi darovi razuma in proste volje obdarovan, toda človek si, to se pravi bitje pod postavo, postavo, ki jo je Bog dal.

Kod in kam za muziko sveta, vsem lepim in lušnim? Sanje, smeh, pesem, harmonika in ples, ples življenja, sam ples te je. Ali vidiš pred seboj ostrino bajoneta? Bridko resnico božjo: Tvoj pot ni zemlja, tvoja pot ni svet. Za nekaj višjega si bil rojen kakor zgolj za muziko in harmoniko. Tvoja pot je pot, ki drži v večnost, Tvoja pot je Kristus, pot, resnica in življenje.

Pokora je z nami ljudmi. —

Življenje nas objema sedaj z obema rokama in mi se krčevito držimo tega življenja in skoraj nič ne mislimo, da nosimo črva s seboj, svojo smrt, v svoji krvi jo nosimo, v svojem srcu. Naj bo Janez korenjak, ki se postavlja s svojo močjo, enkrat bo omagal. Naj bo Jože zdrav kot riba, lepo jutro bo tudi v njegovih licih rdečica izginila. Naj bo Micka še tako pofarbana s pravo sončno lepoto ali pa lažnjivo barvo apotekarske pacarije, drobní srček, ki mu je toliko na tem, da skrbi za lepo ličce, bo morda mahoma odpovedal, kaj potem? Ali ne poje prav narodna: kaj pomaga lepo ličce, kje "ferdirbano" srce? Reči hoče, kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi. Prišla bo ura, ko vse zdravje, vse mišice, vse gromovite besede in tudi le-

pota obraza ne bo nič štela, ko bodo štela samo naša dobra dela. Toda življenje sedaj utripa v nas, življenje s svojim veseljem.

Nad nekim vinogradom v starem kraju sem videl nad sončno uro zapisane besede: "ex his erit una ultima". Med temi dvanajstimi urami bo ena zadnja. Ali se kedaj zavedaš, ko gledaš na svojo srebrno urico, da bo ena med temi dvanajstimi časovnimi enotami — zadnja. O dvomim, če ti je kedaj taka misel prišla v srce, ko je tako lepa srebrna ta urica, pa bi spominjala črne smrti. Ha, pa je vendar pisano, na uri našega življenja je pisano: ex his erit una ultima...

Misel na smrt mi pove bridko resnico: Človek sem, to se pravi krhka posoda, ki se lahko na vsak korak razbije, toda v tej posodi je duša in tej moram posvetiti vso svojo pažnjo.

P. A.

ŽIVALI V CERKVI?

Čudno podobo gledam sedaj — le, čudno podobo: Slovensko cerkev vidim, cerkev s premnogimi klopni. Klopi so na dve strani razdeljene. Po klopeh pa, o čudna stvar. Po klopeh pa sede same živali. Drobne živali, velike živali, ženske živali, moške živali. In vse te živali imajo svoje oči obrnjene v mene, ki sem tudi žival. Tam na koru so živali, pa v zakristiji so živali. Gledam te živali in se čudoma vprašam, kaj pa hočejo te živali v cerkvi? Čemu tako mirno sede in čakajo? Ali čakajo hrane? V cerkvi vendar ni jasli, vsaj jaz jih ne vidim, ni korita, ni trave, ni mesa, ne kruha. Ali čakajo, da se počinejo od dela? Cerkev ni noben hlev, kjer živina počiva. Ali česa čakajo? Čakajo te živali?

Za trenutek sem gledal z očmi tistih, ki pravijo, da človek duše nima. Kaj sem mogel drugega videti po naših cerkvah kakor same pisane živalice. Kaj sem mogel drugega kakor čuditi se, čemu živali v cerkev hodijo? Naravno, ali ni: čemu bi hodil v cerkev, če duše nimam? Brez duše, ali nisem kakor navadni kužek? Kužek, psiček, ki nima dostopa v cerkev. Brez duše, ali nismo kakor navadni kupčki mesa in kosti, kaj je cerkev kostem in mesu? Brez duše, ali nismo živali, ki bodo prej ali sleje obnemogle, pa nas bodo zagreblili kakor mrhovino, ne da bi še kedaj zagledali dan vstajenja. Le čemu živali obhajati, čemu živali krščevati, čemu živali spovedovati, jih v sv. olje devati, posvečevati v duhovnike, jih združevati pred altarjem v srečne od Boga blagoslovljene zakonce, čemu jim ob smrti peti: "Requiem aeternam dona eis, Domine — Večni pokoj jim daj, Gospod."

Ne, mi verujemo, da imamo dušo. Verujemo, zato bi bili užaljeni, če bi nam kdo začel razlagati in dokazovati, da je duša, če bi nam začel praviti, da razum, naša prosta volja, naša govorica, vse dokazuje, da jo imamo. Tako pravim tudi jaz.

Toda malo se vendar mi ljudje spominjamo te duše, malo se zavedamo da je treba duši hrane. Poslušaj predavanja na radiju, reklamne besede v časopisih, članke, prigovarjanja zdravnikov. Drugega ne slišiš, kakor zdravo je to, ono je nezdravo. Tega ne smeš jesti v izobilici, kisline proizvaja; sadja primešaj svojim jedilom in surovega sočivja, onega ne smeš, ker ni dobro tvoji krvi, tretjega ne smeš, ker da preveč sladkorja. Vitamin A ti je potreben, pa vitamin B, vitamin C in vitamin D. Uživaj Fleishmanov kvas, pa Krazy Water Cristals jemlji, Pepsodent Antiseptic ti ubije vse baccile na mestu. Drugega ni kot želodček, ta ljubi želodček. Duša pa strada. Tako kot želodcu je treba duši hrane, ne telesne, pač pa duhovne hrane milosti, ki jo duša preje-

ma po sedmih sv. zakramentih, predvsem z sv. obhajilom. —

Kako malo se vendar mi ljudje pobrigamo za najbolj potrebno delo, ki ga imamo na zemlji, da bi duši utisnili pečat božjega življenja, ne pa sramotno znamenje sestradanca. Naš um, naša pamet! Koliko učilnic je postavljenih po vsej zemlji, od najnižjih ljudskih šol do najvišjih univerz. Samo zato služijo, da dobi naš um, da dobe naši možgani pravo izobrazbo in te učilnice so pripomogle največ k temu, da je svet danes tako brihten, da ima patent na vso modrost, da mu nove iznajdbe tako dobro služijo. Kaj se to človeštvo briga za cerkve in tihe hrame božje, ki naj bi bile šola in učilnica za višje življenje po veri? Samo um, um dobi vse; srce in duša pa nič. Ali je čudno, da je potem ves svet tako podivjan? Ko pa da samo na umsko kulturo, kaj vsa srčna kultura, znanost, kako plemenito živeti, živeti za večnost, to je pa zanje larifari.

P. A.

POMENKI Z ZAKONCI

Svetovno znana norveška pisateljica Sigrid Undset, ki jo iz prevodov njenih spisov poznamo tudi pri nas, je že v zrelih letih prestopila iz protestantske vere in cerkve v katoliško. Že kot protestantinja je v svojih romanih z žarko lučjo in neustrašeno svetila v gnilobo modernih zakonov in s svojih še nekatoliških vidov reševala problem o — zakonski sreči. Toda šele, ko je preučila katoliški nauk o zakonu, spoznala vzvišenost katoliškega pojmovanja o njem,

dobila v tem nauku vse, kar je iskala, se je umirilo njeno nihanje. Postala je katoličanka prav posebno zato, ker je videla prav v katoliškem nauku rešena vsa vprašanja, ki jih kopicita o zakonu um in srce.

Že tako veliko število modernih "nesrečnih" zakonov sili k razmišljanju: Odkod ti nesrečni zakoni? Odkod to, da je zakonski jarem pogosto in za mnoge tako težak? — Če stvar premislimo prav v globino, pa pridemo do spoznanja: Odtod, ker eden ali oba zakonca ne premagujeta nerednih samoljubnih nagnjenj, tako kakor to zahteva katoliški pojem o zakonu.

Brezverni moderni človek opravičuje svojo napačno miselnost često z izgovorom, da je krščanstvo v nasprotju z umom in vedo. Če pa hoče biti sam do sebe čisto iskren in resnicoljuben, mora sam pred seboj priznati: Ne zato, ker se krščanstvo ne ujema z umom in napredkom, ampak zato, ker je sveto, ker se ne maram odpovedati napuhu in počutnosti, ker se mi ne ljubi boriti se za njegove vzvišene cilje, zato ga ne maram. — Podobno z zakonom. Ne kakor da bi bil zakon, kakor ga oznanja katoliška Cerkev, posebno glede zvestobe in nerazdružnosti, proti pameti, ampak zato napadajo ta katoliški zakon, ker je svet, ker si je treba zakonsko srečo zaslužiti z borbo proti lastnemu nerednemu samoljubju.

Tudi neki drugi ugovor tu nič ne velja, ugovor: "Katoliški nauk nam stavi zakon v tako idealno višino, da je človeškim močem nemogoče dvigniti se do te višine — torej katoliški nauk o zakonu ni uporaben." — Vrednost tega ugovora je prav tolikšna kakor vrednost ugovora: Katoliška vera nam stavi tako visoke cilje in naloge, da jih je človeški slabosti nemogoče doseči. — Na to odgovorimo: Ali je zdravi pameti mogoče misliti, da nam neskončno modri in neskončno dobri Bog ukazuje nekaj, kar je za našo človeško naravo in slabost v vsakem prime-

ru nemogoče? Vsaka zdrava pamet bo na to odgovorila, da je to nemogoče.

Da je pa za našo človeško slabost, ki nam jo more razložiti samo dejstvo izvirnega greha in njegovih posledic, to nemogoče brez božje pomoči — da, to je pa res! Zato, prav zato pa je prišel na svet Odrešenik ter nam v svojih resnicah in milostih dal toliko nadnaravnih moči, da moremo z njimi premagati vsako človeško slabost in se bližati čedalje bolj idealni vzvišenosti božjih zapovedi. To velja na splošno o vsem verskem življenju, velja pa tudi glede zakona.

Res, da je zakon nerazdružen; res da je zakon vrt, iz katerega naj zraste po božji volji čim več otrok; res, da je te otroke treba vzgajati v božje otroke; res, da je za vsakega kristjana in človeka obvezna Kristusova beseda: "Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešuštoval z njo v svojem srcu"; res, da so dolžnosti zakona težke — ali vzemite vse to zakonu, pa bo spolna strast udarila čez vse bregove, se ne brigala za milijone strtih src in za milijone nedolžnih, maliku Molohu žrtvovanih otrok: človek bo postal žival.

Ideal katoliškega zakona je tak, kakor ga zahtevala zdrava pamet in najsvetejša božja volja in zamisel. Res, da je ta ideal visok. Ali ne v vedi, ne v umetnosti, ne pri ustvarjanju močnih držav, ne pri ustvarjanju blagonosnih socialnih razmer, ne pri pridobivanju bogastva, še pri pridobivanju vsakdanjega kruha ne — nikjer, prav nikjer se nič ne doseže brez dela, napora in samopremagovanja za čistost vesti, za posvečujočo božjo milost, za to, da se človek varuje prestopkov božjih zapovedi, greha, sploh za vsako dobrino — ali naj bo edino lep in srečen zakon tisto zlato jabolko, ki pade človeku v naročje, ne da bi bilo treba človeku za to kaj dela in samopremagovanja?

Kje pa dobi človek več pobude in več

moči za samopremagovanje kot v katoliški Cerkvi? Tu imamo predvsem milosti iz zakramenta sv. zakona, tu nam teko tako bogati vsi drugi viri milosti, tu imamo neskaljeno in čisto Kristusovo resnico — samo hoteti je treba in rabiti ta sredstva, pa bo ponehalo vse zdihovanje o nesrečnih zakonih. O teh kriče predvsem značaji, ki se nočejo dati upodobiti po Kristusovih načelih. Gotovo — nebo zakonske sreče tu na zemlji ne more ostati vedno višnjevo in brez temnih oblakov, ali pravi kristjan prenese z močjo tegobo vseh zoprnosti, pa mu zopet zasije višnjevo nebo in zlato sonce zakonske sreče. Kdor pa misli, da je zakon samo bogato obložena "miza - rihtaj - se"; kdor pozna le samogoltno, ne pa prave, dajajoče in požrtvovalne ljubezni — tak ne pozna življenja, tak bo sam vedno nesrečen in delal nesrečne vse, s katerimi ga bodo vezale družinske ali družabne vezi.

Zakonska sreča je torej cvet, ki poganja samo iz duševnega in duhovnega zdravlja obeh zakoncev. To duhovno zdravje pa nudi nauk naše svete Cerkve o zakonu, zakrament zakona ter rast iz milosti in samopremagovanja. Stare legende so pripovedovale o jabolkah iz Jerihe ob Mrtvem morju: na pogled so bila ta jabolka prečudno zdrava in lepe barve, v notranjosti pa, če si vanje ugriznil, jih je bil sam pepel. "Reformirajte" zakon, ki je prišel iz božjih rok, kakor hočete: iz vseh vaših "reform" bodo zrasla samo — jabolka iz Jerihe!

* * *

Kar je poštenih, moralno zdravih in modro mislečih ljudi, vse blagoslavlja nerazdružljivost zakona. Samo blodnim izjemam človeške družbe se zdi ta nerazdružnost trda. Pa je tako: zdrava pamet, življenjska skušnja, zgodovina, zdrava morala in jasna vera — vse govori, da more ostati medsebojno spolnostno življenje obeh človeških spolov samo tedaj uravnovešeno, urejeno in blagodejno, če se to razmerje suče okoli dveh nepremičnih tečajev: prvi je, da mora biti pred-in brezzakonsko člove-

ško življenje popolnoma čisto in pošteno; drugi pa, da mora biti zakon svet in nerazdružen, kakor ga je določil Bog, ne samo za katoliški, ampak tudi za vsak drugi krščanski in izvenkrščanski zakon. Kakor zvezda nepremična prve velikosti sije nad človeštvom ta božja postava glede spolnostnega življenja človekovega. Vrzite človeško življenje iz teh dveh tečajev, pa bo človeški rod padel nazaj v barbarstvo in celo pod raven živalskega spolnega življenja, pa bo človek "še bolj živalski kot vsaka žival" (Goethe, Faust).

Vendar je med nerazdružnostjo in razpoko mogoče še neko srednje stanje: tako razdruženje zakoncev, da sicer ostaneta mož in žena, da pa preneha med njima vsaka zakonska skupnost ter živita kakor pred zakonom zopet vsak sam zase. To je ločitev zakona (divorcij)..

To razdruženje je priznal sam naš božji Zakonodajavec, Kristus, in sicer za primer, če je en sodrug postal drugemu nezvest s prešustvom. Tedaj je nedolžnemu sodrugu dovoljeno, da se loči od prešustnega sodruga tudi trajno. Isto tako zaradi nekaterih drugih protinavnih spolnostnih dejanj.

V božjem imenu pa dovoljuje Cerkev tako ločitev tudi za nekatere druge primere, ki jih njen zakonik izrecno našteva. Ti primeri so: če je eden zakoncev odpadel h kaki nekatoliški verski ločini, če je vzgajal otroke nekatoliško, če se je vdal zločinskemu ali sramotnemu življenju, če preti sodrugu od njega kaka velika nevarnost za dušo ali telo, če je za nedolžnega sodruga nastalo skupno življenje zaradi njegovega nasilnega in krutega ravnanja prekomerno težko — in drugi tovrstni primeri. Tu je ločitev dovoljena za toliko časa, dokler trajajo ti vzroki.

Kaj je misliti o tej ločitvi zakonske skupnosti? Taka ločitev je lahko skrajno in vnebovpijoče krivična za nedolžnega sodruga — je lahko popolnoma pravična in pametna — včasih pa je naravnost potrebna.

Nikdar ne smeo zapustiti zakonski drug svojega sodruga samovoljno in brez kanonično upravičenih vzrokov. Kdor bi storil, je kriv velike (v cerkvenem jeziku pravimo: smrtnogrešne) moralne prekršitve, ker prelomi krivično tisto svojevrstno zakonsko pogodbo in zvezo, s katero sta se ženin in nevesta zavezala pri veljavni poroki. Tak živi v nepretrganem smrt-

nem grehu ter ne more prejeti tako dolgo nobene zakramenta veljavno in vredno, dokler se ta zadeva ne uredi pred pristojno cerkveno oblastjo. Civilna oblast nima nobene pravice, soditi o dopustnosti take ločitve. Šele potem, ko je cerkvena oblast razsodila o tej dopustnosti in odobrila ločitev, stopita zakonca pred civilno oblast, da izreče ločitev tudi ta in uredi bodoče civilnopravno razmerje med ločencema.

Če silijo k ločitvi taki razlogi, ki jih je označil Kristus in v njegovem imenu tudi Cerkev, potem cerkvena oblast ne bo zoper tako ločitev in jo bo včasih naravnost svetovala. Ne Kristus ne Cerkev ne nalagata nedolžnemu sodruhu kakega neznosnega bremena ali življenja, ki bi bilo v njegovo telesno ali dušno pro-past.

Kdor ve jasno za te določbe sam od sebe, če je o njih že sam dobro dovolj poučen, se more ločiti od krivca tudi sam. Po navadi so pa to zelo zapletena vprašanja, ki jih prizadeti kaj radi rešujejo sebi v prid, tudi tedaj, ko razlogi za ločitev niso dovolj tehtni — zato je treba redno stopiti pred pristojnega dušnega pastirja, da se pred njim uredi to velevažno vprašanje v smislu božje volje in cerkvenega zakonika: Cerkev ju je zvezala, naj se še pred Cerkvijo izvede razdruženje zakonske skupnosti, kadar je to razdruženje postalo nujno. To je potrebno že zato, da morejo biti ločenci v tej važni zadevi mirne vesti, pa tudi zato, da dušni pastir pozna izročene mu duše ter more take ločence s pridom voditi po poti, ki vodi do danih nam življenskih ciljev.

Jasno je, da zadene tistega, ki je s kako moralno krivdo povzročil tako potrebno ločitev, velikanska odgovornost pred Bogom in njegovo vestjo. V pravo razmerje z Bogom more in mora stopiti samo s skesanim "Confiteor" v zakramentu pokore.

Ruska brezbožnica Petruševa je na nekem zborovanju brezbožnikov nastopila ostro proti zunanjemu simbolu zakonske zvestobe in nerazdružnosti, proti zakonskemu prstanu, češ, da je to ostanek "buržujske miselnosti". Sodrugi brezbožniki so ji soglasno pritrjevali, češ, da je to "znamenje propadlega kapitalističnega sveta". Pa prelijte in prekujte, če hočete, vse zakonske prstane v cekine — z nobenimi nasilnimi odredbami pa ne boste mogli dokončno in

trajno izruvat iz zdrave narave človeških src božje naredbe o svetosti in nerazdružnosti zakona.

* * *

(Zgled iz življenja)

Součenci so vprašali Antona, kam bo šel na počitnice. Anton, mlad gimnazijec, tega še sam ni vedel. Pred 10 dnevi je bil napisal dvoje pisem, enega očetu in enega materi, ki je živela ločeno od očeta. In z drhtečim srcem je pričakoval odgovora.

Predstojnik konvikta ga je med opoldanskim oddihom poklical k sebi in mu izročil očetovo pismo. Anton ga je tresočih rok sprejel in ga v tistem kotu vrta prebral:

Ljubi Anton! Tvoje pismo me je jako razveselilo. Videl sem, da si ostal priden dijak. Bodi prepričan, da ne bom pozabil na darilo. V tem pismu dobiš 200 frankov, da si boš mogel o počitnicah kaj privoščiti.

Toda, jako mi je žal, da o počitnicah ne boš mogel biti pri meni. Če bi bil jaz sam, bi si ničesar drugega ne želel, ko da prideš k meni. A jaz ne morem ravnati, kot bi hotel. Mojo novo ženo bi jezilo, če bi ti prišel. Tvoja hrupna mladost bi ji bila nadležna, posebno še, ker doslej še ni bilo prilike, da bi se bil seznanil z njo.

Kdaj kasneje boš pa že mogel biti pri nas na počitnicah. Doglej bom že svojo ženo pripravil na to, da boš tudi ti nekaj časa pri nas. Za zdaj pa nočem o tem z njo govoriti.

Tvoj oče . . ."

Ubogi deček je bil ves solzan. Tako rad bi bil vsaj nekaj dni pri očetu na počitnicah! Vendar je imel še eno tolažbo. Ali ne bo mogel biti pri materi? Saj jo je v pismu tako prisrčno prosil dovoljenja, da bi smel priti k njej, ki jo je imel tako iskreno rad!

Čez dva dni je dobil tudi njen odgovor:

"Moj ljubi Anton! Tvoje pisemce me je v srce zbolelo. A tvoji prošnji ne morem ustreči. Preveč sem daleč od tebe, da bi ti mogel mogel priti k meni. In pa — na poročnem potovanju sem prav zdaj. Saj boš razumel, da po ločitvi od tvojega očeta nisem mogla ostati sama; storila sem isto, kot tvoj oče.

Obljubim ti, da te bom kmalu seznanila s

svojim možem. On je jako prijazen, in po njegovih besedah sodeč, bi te rad spoznal. Kdaj pozneje boš pri nama na počitnicah. Bodi priden, da boš imel lepo spričevalo!

Objema in poljublja te tvoja te ljubeča mati . . .”

Ko je deček prebral to pismo, se je razjokal ko sirota brez staršev, ki stoji pri odprtem grobu svojih roditeljev . . .

Duhovniku pa, ki ga je skušal potolažiti, je kriknil: “O, da bi bil umrl! Oče in mati se mene sramujeta in me ne priznata. V nadlogo sem jima, nobenega doma nimam več.” In divje je planil kvišku in zavpil: “Preklet bodi tisti dan, ko sta se oče in mati ločila, prekleta ura, ki me je napravila za siroto!”

(“Luksemburška beseda”).

MARINA MOLITEV

Bilo je v zadnjem letu vojne, ko sem v jutru šel mimo njiv našega polja in se pogovarjal to in ono s kmeticami, ki so hodile za plugi in poleg krav. Možje so bili tam, odkoder je bilo slišati votlo bobnenje dan za dnem. Trudna, slabo krmljena živina je sopihala z dolgo sapo, ki se je strjevala, prišedši iz nosnic, v svežem jutranjem zraku v oblačke pred gobci; poleg nje so korakali, prav tako kot živina slabe reje, ženske in otroci, sestradani, upadlih lic, z velikimi očmi in dihajoči kot živina. Kričali so z zateglim glasom:

“Heej, Lisa, lejseb! Štu nazaj, Mora! Marica, udari Rjavko, da potegne! Bolj k sebi, bolj k sebi, po razoru naj hodi!”

Osemletno dekletce je stopicalo boso in v raztrgani obleki sedaj po ledini, sedaj po razoru i nskoraj jokalo, ker je krave niso hotele slušati in se je mati jezila pri plugu. Ob velikem kalu na sredi polja je pila druga živina. Poleg luže je ležal deček na trebuhu, brodil z roko po vodi in pel z zateglim glasom:

“Glej tam Sveto goro,
nad njo rdečo zoro . . .
pod njo gore vasi . . .”

Primorec in pesem, v žalosti in veselju, v

bogastvu in bedi. Primorec in pesem od vekomaj na vekomaj združena v sebi.

Šel sem dalje po rebri, kjer je rastle lucerna. Ko sem prišel na vrh, sem zagledal, kako se je detelja premeknila in mlado, štirinajstletno dekle je vstalo iz nje. Nekoliko okrogel ji je bil obrazek, oči so gorele v črnini in kostanjevi, bolj črni ko rjavi lasje so se spuščali v neredu čez hrbet po vsm vitkem telesu, ki je bilo odeto v obleko iz vojaške šotorovine, pa vendar lično prikrojeno in sešito.

“Čigava si? Nisem te še videl v našem kraju?”

“Mara sem iz Podgrada. Prišla sem služiti. Mati in brat sta umrla, oče je v vojni.”

Imela je tako nenavaden, nekako pravljichen glas, kot ga govore na odrih pri igrah, da sem se začudil in sklenil natančneje spoznati to zapuščeno bitje. Kot neko dekletce, o katerem sem čital nekoč, da je šlo v zimski gozd med smreke s kristalnimi ledenimi svečami pravljico iskat, se mi je zazdelo to dekle.

“Si že slišal tisto pesemco, ki jo pojejo fantje sedaj,” me je vprašala nenadoma.

“Katero, Mara?”

“Tisto, ej, ali jo zapojem?”

Zaprosil sem. Zardela je nekoliko, kot da jo je sram, nato je začela tiho in boječe, se opogumila in pela s svetlim, donečim, nekoliko žalostnim glasom, ki je lil kot jutranja solnčna luč ves srebrn in mehak čez polje. Čutil sem, da vsa živi s pesemco in da se je zamislila, kot da mene ni zraven.

“ . . . in tam gori za našo vasjo
mi počila puškica bo
in žalostno bodo tri ptičke
zajokale v lipicah treh.”

“Pa veš, zakaj sem ti zapela to?”

Zopet je zardela, kot da se je ustrašila.

“Naj povem? Pa bom povedala. Oj, seveda bom povedala, veš, zato sem zapela to pesemco, ker bom jaz ena izmed treh ptičk. Dve sta zajokali, prva je bila bratec, druga mati, tretja bom jaz. Hm, seveda bom jaz tretja ptička, kaj? Ti se motiš, ker ne veš. Le čakaj, povedala ti bom takoj.”

Gledala me je s tistimi velikimi, zvestimi očmi, ki jih imajo naši otroci.

“Ampak če se boš smejal, bom kar prenehala. Ko sem pravila drugim, so mi stopile sol-

ze v oči. Zasmejali so se, jaz sem pa prenehala.

Lani, prav na predbožični večer, nama pravi mama: 'Marica, Lojze, pojdiva v gozd! Gresta lahko na Boljunc, ali na Močila ali v Robidje ali v Črno reber. Našla bosta kako smrečico tam in mahu naberita, da si naredimo božično drevo v teh žalostnih dneh.'

Lojze je bil vesel in jaz sem bila vesela in hodiva, hodiva daleč, po tratih, z zmrzlimo pokritih, da se je čulo, kot bi kdo hodil po lesu, po gmajnah z molčečim brinjem, po gozdih, z ivjem ovitih, hodiva, smreke ni bilo nikjer. Pa reč bratec: 'Vrniva se, kajti smrečice ni.'

Jaz pravim: 'Pojdiva naprej, kar naprej, smrečica mora biti! Pojdiva v črno reber, v črni rebri nisva še bila.' Hodiva, hodiva, črna reber j daleč, mineval je dan in prišla je noč, z nočjo pa oblaki na nebo. Bratec nosi sekuro na rami in pravi: 'Nič ne bo smrečice. Vrniva se!' 'Pride smrečica,' sem rekla jaz. Ti se samo hudo bojiš.'

'Nič se ne bojim,' pravi Lojze.

'No Lojze, če s ne bojiš, pojdi bolj gor v gozd! Počakam t na tej rjavi poti. Ko sem pashla krave tam, sem videla smrečico. Naravnost po tej stezi in prideš gotovo do nje.'

'Bom,' je rekel in me pogledal tako lepo. Veš ti, videl je, da sem trudna in da bi rada ostala na rjavi poti.

Šel j. Jaz ga čakam, čakam in gledam gori, doli, na vse strani. Takrat pa začno padati snežinke. Najprej pade ena; prilepi se mi na čelo, se začne topiti; pade druga, tretja, potegne burja takrat, da se mi v mrazu strese vse telo, padajo, padajo z burjo postrani na telo in strah stopa v srce, kajti nastajala je noč, padal je sneg in burja je hladila kožo. Začela sem klicati: 'Lojze, Lojze, vrni se, vrni!' Pa ni bilo odgovora. Kmalu zaslišim tam daleč visoko: 'Tek, tek, tek!' je padalo. 'To so glasovi sekire. Lojze seka smrečico,' sem pomislila, in vendar padajo snežinke kot meni tudi njemu v lase, na ustnice in burja jih žene v oči. Vedno bolj me je strah in kličem, kličem, kričim. Gori pa poje sekira: 'Tek, tek, tek!'

Nato, kakor uro pozneje, ni bilo slišati sekire več in burja je umolknila z njo. Tihó je bilo vs,e vse okrog. Pa zaslišim glasek, droban in daleč, daleč: 'Maraa, Ma-raa, kje si?' Hotela

sem reči: 'Tukaj!' pa se mi stisne grlo v strašni grozi in glasu ni bilo iz njega. Hotela sem iti v reber, pa čuj, nisem mogla dvigniti nog. Sneg je padal, padal tiho in počasi. Takrat sem zaslišala zvon. Pel je iz daljave, srebrnotiho, ljubko. Groza je zbežala iz mene in rekla sem: 'Moram gor, moram!' Hodim, hodim po rebri, robidovje me vleče za krilo in vsakokrat mislim, da je bil to strah iz gozda, zelenec ali močeradji kralj; sneg pada z vej prav dol na lase in na krilo mi pada, jaz pa hodim in kličem: 'Lojz, Lojze, kje si?' Toda le-tam od druge strašne temn kotline je odgovarjalo nazaj: 'Ooooo-zeee, kjeeee siiii?'

Tema je bila pred mano in vse okrog. Na veji j kriknila ptica z dolgim, dolgim glasom in zopet je odgovorilo od one kotline: 'Huuu!' — Grem naprej, nekaj mi udari v čelo, v upognjeno telo. 'V deblo sem zadela', rečem in začutim toplo kri na obrazu. Boli me ne, nič. Potipam se s prsti in sprijeli so se drug z drugim. Zaspčnost mi je silila v glavo, jaz pa hodim, plezam, plezam po rebri kar naprej. Glavica mi visi navzdol in oči imam zaprte in vendar se mi pomika telo samo, kar samo.

Noga mi zadene ob nekaj. Ustrašim se. Deblo to ni, kajti mehko je to bilo. Dolgo mislim in premaknem nogo, pa je bilo mehko kot da je obleka. Sklonim se, dotaknem se z roko in čutim — res je obleka. Tipam, tipam z dlanjo in čutim nekaj mrzlega, zelo mrzlega, bolj kot sneg, in to je bila roka. Na koncu roke začutim še mrzlejšše, bila je sekira in pod naročjem začutim ostre, kratke igle, pokrite s snegom — bila je smreka.

'Da, da, bratec je,' pravim in se razveselim. 'Prav bratec je, saj je šel on smreko iskat. Ni mi ušel domov. Kako sem mogla misliti, da je kdo drugi. In vendar, kje je ta revček zaspal. Truden je bil. Pa da je zaspal v tem mrazu! Zbuditi ga moram, če ne, mi še zmrzne to noč.'

Primem za glavico in močno jo stresem. On pa se ne prebudi, kar nič se ne prebudi. Stresem ga še enkrat, dvakrat, ga cukam za lase, ga tolčem lahko po roki, kličem, kričim, on se ne prebudi in takrat me nekaj stisne za grlo, hočem jokati, in ne morem, zgrudim se na njegovo telo, stisnem svojo glavo k njegovi, kličem, oj, in on je bil mrtev. Silila sem ga, naj gre po smrečico, sedaj pa niti ne ve, da sem ga iskala.

Takrat se mi oči zopet zapro in velika tema je bila vsepovsod. Zagledam v njej svetlobo, počasi, počasi hodi svetloba med drevesi, gor in dol se premika, tja in sem se premika, v svetlobi pa je angel sam. Velik je in lepo božično drevo nosi v rokah, najlepše, kar sem jih videla. Pride, prav do bratca pride, ga dvigne za roko, mu da drevo v drugo in odide počasi z njim med drevesi. Ne govori bratec nič, ker je hud, da sem ga jaz poslala v smrt. Le ko je zelo daleč, se ozre nazaj in se nasmeje in hodi in hodi naprej. Jaz vstanem in mu sledim. Roke držim razprostrate in se varujem, da ne bi zadela v debela. Pa čujem glasove, več jih je. Eden kliče: "Tuuu staaa mrtvaaa obaaa!" Takrat pride zopet noč na moje oči.

Drugi dan sem se zbudila doma. Poleg moje je stala druga postelja, visoka in črna je bila in bratec je ležal na njej. Na stolu je gorela lučka, kozarec z oljem in dušico, ki plava in gori. To je bila prva ptička.

Druga je bila mati. Ne samo radi žalosti. Delala je mnogo, mnogo, gladovala je, ker pri nas okrogle njivice v kadunjah ne rode toliko kot vaše veliko polje. Tudi njo so zakopali. Po pogrebu sem šla in prišla v ta kraj. Tretja ptička bom jaz."

"Kako, miisliš, da boš tudi ti umrla?"

"Da, pa ne tako, ne, ne, ne bom umrla. Seveda ne bom. Bom potovala rajši po teh dolinah kot dušica. O ne, jaz ne bom umrla, tudi s telesom ne. Kar tako, kar . . . kako bi rekla, sama ne vem, kar nekaj mi pravi . . . ne vem, kar nekaj, tu notri je v meni sami in pravi tako."

"Saj imaš še očeta."

"Ne verujem, da pride. Vedno sanjam, da je padel na Sveti gori."

"Ne veruj sanjam in upaj!"

"Ne, ne," se je nasmejala žalostno. "Jaz bom zadnja pela pesemco."

Priporočil sem jo župniku in odslej je pela na koru. Ob spremljanju orgel in gosli je njen valujoči glas lil srebro v cerkev in lepote željne duše ljudi. "Mara Podgrajska poje," so rekli, "ali rožica Podgrajska bo pela danes, le pojdi mo," in dvor se je vedno napolnil.

Leto dni nisem več slišal o njej. Odšla je nekaj časa domov. Ubogemu otroku se je povr-

nil oče, a le v kratko veselje. Prišel je samo umirat domov, in ko je umrl, se je njej omračil um. Človek ve, da se bo nekaj hudega zgodilo, pa pričakuje in pravi, morda se pa le ne bo, da si ve, da se bo. Kadar pa pride v vsej nagoti resnica pred nas, tedaj nas navda z začudenjem in grozo, ki se ne da primerjati s prejšnjim pričakovanjem. Otrok je bil prepričan, da je oče padel v vojni, a je čakal in čakal; ko se je vrnil, je Mara Vedela, da bo umrl, a je čakala. Zato njeno veliko veselje, ko se je vrnil, in strašni udarec, ko ji je umrl. Ni slutila, da bo tretja ptička oče, ona pa pesemca naših gora.

Šel sem o počitnicah na Vremsko, nad tisoč metrov visoko goro, da bi gledal solnce, kako se v Adriji utaplja. Ko sem korakal po travnatem pobočju proti vrhu, je zadonela jasn nap esem prav do mene. Spoznal sem glas takoj. Bil je preprost napev iz adventne pesmi, ki jo je včasih pela na koru:

Oj oblaki, oj rosite
in Pravičnega delite
in odpri se zemlja, daj,
Rešenika nam podaj!

Zagledal sem jo, pojočo na vrhu. Veter je valoval z njenimi dolgimi temnimi lasmi. Pogled ji je bil uprt zdaj v nebo, zdaj v doline. Kot angel je stala vsa lepa, mladostna in radi trpljenja blagoslovljena v duhu. Oblački so kot srebrni angelci brzeli za solncem, ki je tonilo. Dekletova senca je šla proti vzhodu po pobočjih čez dišeče planinske cvetke daleč v dolino. Oj senca in dekle, pesemca naše doline! V srcu mi je bilo grenko in vendar sem to uro zopet verjel v odrešenje.

T. P.

FRANCOSKI IZREKI

Kdor odklanja hvalo, ta bi rad, da ga dvakrat pohvališ.

Človek je najbolj radodaren — s svojimi nasveti.

Skopušтво je večji sovražnik gospodarstva, kakor pa radodarnost.

KJE PA JE VEČNI POPOTNIK?

Stokrat, če ne več, sem moral v mesecu juniju odgovarjati na to vprašanje. Bilo mi je že kar neprijetno in skoraj sem postal nevoščljiv, ko sem videl, kako popularna osebnost je naš brat Antonin po slovenskih naselbinah med Chicago in San Franciscem. Zastonj je bilo moje dopovedovanje, da sem letos jaz za "večnega popotnika". Vsak me je tako neverjetno pogledal, da sem pri priči zgubil vero v svojo popotno večnost in večno popotništvo.

Pa je bilo vendar nekaj resnice v tem. Ko sem se namreč odpravljajal koncem maja v San Francisco na povabilo Rev. Voduška, da tam vodim "misijonsko devetdnevnic" pred praznikom Srca Jezusovega, sem bil nekako v zadregi. Prav vlekle me je tja na obalo Pacifika, saj v vseh 15 letih svojega amerikanstva še nisem bil bolj na Westu ko v Peoriji, Ill. Spet mi pa ni šlo v glavo, da bi šel samo tja in nazaj. Iskal sem primerne vzroka, da bi se mogel med potjo še kje drugje ustaviti, vsaj v Coloradi, Wyomingu in morda še kje. Toda pravega vzroka ni hotelo biti od nikoder, samo zavoljo zijalosti in zvedavosti pa tudi nisem mogel na tako pot. Brez opravkov tavati po svetu, hm, saj veste, da to ne gre.

Pa me je rešil zadrege naš večni popotnik in mi dal dober svet. Nekako takole mi je dejal: Pa vzemite moj "job" tam po tistih državah, ko že greste tja skozi. Pokolektajte za Ave Marijo po nekaterih naselbinah, jaz bom pa doma ostal za kurjega pastirja in vrtnega poglavarja.

Brez obotavljanja sem prikimal in kontrakt je bil podpisan brez peresa in tinte. Samo to sem pozneje obžaloval, da mi ni dal pismenega potrdila in priporočila na naše naročnike tam po Westu. Morebiti me potem ne bi bili tako začudeno in skeptično pogledovali, ko sem trkal na njihove duri in — žepe. Krepak dokument, od roke brata Antonina podpisan, bi gotovo nadomestil vse moje govorenje, dopovedovanje, razlaganje in pojasnjevanje.

Vendar je nekako šlo tudi brez tega. Sa-

mo nagovoril in naklepetal sem se tisti mesec tako, da bom zdaj lahko molčal kot miš vsaj tri mesece. Ljudje so mi naročali, da moram kaj napisati, kako sem se imel. Ker vidim, da se lahko molče odzovem temu naročilu, sem sklenil, da se bom res odzval. Ampak na kratko bom naredil, ker nočem napisati klobase, ki bi se vlekle po listu skozi par mesecev.

Torej v San Franciscu sem se najprej ustavil. Najprej itak nisem mogel, ker je za njim sama voda. Z veseljem sem opazil na postaji visoko postavbo Rev. Voduška, zraven njega pa delegacijo njegovega pevskega zbora, ki me je prišla sprejet. Na prvi pogled sami tuji obrazi, toda po treh sekundah smo si bili tako domači, kakor da se po par mesecih spet vidimo. Prav prijetno je bilo v San Franciscu in deset dni je minilo, da vem kako. Imeli smo precej dela z devetdnevnic, ki smo jo otvorili na dan sv. Rešnjega Telesa z blagoslovitvijo novih orgelj, precej dela tudi z obiskovanjem naročnikov in nabiranjem novih, vendar je še ostalo nekaj časa za družabnost, izlete v okolico in celo pol popoldneva za obisk razstave na "Otoku zakladov". Deset minut tega popoldneva mi je pa minilo gori pod milim nebom, visoko nad morjem in zemljo, v zrakovu . . . To je bil moj prvi polet v vsemirje. Imenitno je bilo, samo tako neusmiljeno — kratko. Drugič enkrat bom splezal tja gor malo ceneje zaračunan. Za cene, kot so sedaj, vsaj za en dan, pa bom počakal, da bo ta špas je dosti deset minut vsakih 48 let . . .

O naših ljudeh v San Franciscu bom samo to povedal, da so fletni, pridni, prijazni, dobri in sploh vse hvale vredni. Tudi precej dobro se imajo, kolikor sem mogel videti. To jim prav privoščim in želim, da bi ta trditev veljala tudi za tiste, ki se jim morda manj dobro godi. Bog daj! Prav lepa hvala za vse izkazane dobrote, zlasti ženam za krepak "spomin"! Naši zastopniki, Mrs. Cesar, pa še prav posebej. Več pa ne morem zapisati, ker se mi mudi nazaj proti vzhodu.

Nazaj grede sem se najprej ustavil v Salt Lake City, Utah. Ker pa tam nisem napravil postaje radi Slovencev, hitimo kar naprej. Še malo, in že smo v Leadville, Colo. Brž sem vrgel oči na slavne gore, ki jih tolikokrat omenja g. Trunk, preizkusi zrak, če bo ugajal mo-

jim pljučam, pa že sem pozvonil na vratih, katera mi takoj je prišla odpret kuharica — pardon, kuhar je bil — zraven pa še mežnar in župnik: gospod Jurij Trunk, vse v eni osebi. Da bo brž pri roki pravi odgovor na morebitna radovedna vprašanja, naj takoj povem, da je mož še zelo mlad in misli še celih 50 let orati "Pisano polje". S tem je vse povedano.

In še to: hud je bil name! Pa ne zato, ker sem prišel, ampak zato, ker sem drugi dan že odšel. Je rekel, da oni pravi in resnični "večni popotnik" po končanem delu rad ostane pri njem kak dan, da kaj pomožujeta in celo na hribe gresta. Meni čas ni dopuščal, zato mi je dal dobri gospod malo pod nos. Upam, da je že vse pozabljeno.

Mr. Kaplan — tako se namreč piše, službo ima pa drugačno — me je potegnil k nekaterim naročnikom in vse je bilo dobro. Ostale sem sam poiskal, saj niso daleč od cerkve, in spet je bilo vse dobro. Radi so ponovili in rekli, naj še pridem, če me bo brat Antonin spet kdaj poslal v koloradske gore. Bomo videli, je rekel ta slep.

Naslednji dan sem se ustavil v Salidi. Bolj majhna naselbina, pa dobri ljudje. Pri Kostelovih, ki imajo za gospodarja sošolca in prijatelja našega lemontskega čebelarja, sem dobil potrebnih pojasnil in navodil. Na farme me je odpeljal Mr. Usnik.

Najprej smo se ustavili pri našem zastopniku Mr. Glivarju, potem še pri drugih. Zanimalo me je, kako kmetujejo tam okoli, ko ni vode izpod neba, ampak jo morajo umetno napeljavati na njive in polja. Enako zanimivost sem srečal malo pozneje v okolici Pueblo. Ob robu njiv teče tenak potok, kmetje imajo pa vsak dan neko število ur določenih, da smejo njegovo vodo speljavati na svoje njive in polja.

Iz Salide sem odšel v Canon City. Ustavil sem se pred hišo naše zastopnice Mrs. Susman. Ravno je bila doma študent John in kara je bila tudi pred hišo. Br me je potegnil okoli maloštevilnih naročnikov in povsod sva dobro opravila. Potem me je odpeljal v Holy Cross Abbey, kjer sem ostal čez nedejo in bil gost častitljivega patra Cirila Zupaana OSB, ki ves čil in živahen jadra po morju življenja nekje med zlato in biserno mašo. Nič ne dvomim, da ga bomo po nekaj letih častili kot bisernega mašnika. Bog daj! Ondi sem srečal še tri

Slovence benediktince: Rev. Alojzija Potočnika iz Rock Springsa, bogoslovca Bandija iz Clevelanda in Šusteršiča iz Denverja. Če pomislimo, da tudi Rev. Rojc OSB, župnik v Pueblu, in Rev. Gnidica, župnik v Kansas City, spadata v isto redovno družino, nas mora moč te slovenske "pete kolone" med benediktinci v Canon City navdajati z veseljem in nado.

V nedeljo smo naredili izlet v Royal Gorge in se vrnili domov preko Sky Line Drive. Opisovati ne utegnem. Le to naj rečem, da je name Royal Gorge napravil bolj globok vtis ko Niagara s svojim čudovitim vodopadom, in še to, da mi je med vožnjo po tistem ozkem grebenu (Sky Line) pošteno zastajala sapa, čeprav je bil razgled sijajen. Iskrena hvala, p. Ciril, vam in vašim sobratom!

V ponedelejk me je bus odpeljal v Pueblo. Torej bom vide tudi našo "Zapadno metropolo!" Da, videl sem jo, skoraj štiri dni sem jo gledal in spoznaval naše ljudi v njej. Prav dobri in prijazni vsi odkraja. Posebno so mi šli na roko naša zastopnica Mrs. Meglen, Mr. in Mrs. Gnidica, pa Mr. Špilar. Da bi jim Bog vse bogato povrnil! Domalega vse naročnike smo našli pri dobri volji in drug za drugim so ponavljali naročnino, po bratu Antoninu pa še bolj željno spraševali ko drugod. Zlasti je znana v tej naselbini njegova neugnana ljubezen do žgancev. Le pripravite jih za drugo leto!

Farno zemljišče v Pueblu je prava krasota. In slovenske hiše ga obdajajo od vseh strani. Le škoda, da tudi cerkev ni mogla z ljudmi na grič, ko so zbežali pred povodnijo na višino. Ni moja zadeva, da ugibam, kaj bo in kako bo. Samo na kratko bom zapisal: če ne morete stare cerkve spraviti na grič, jo pustite tam doli, na griču pa novo postavite. Pa prav nič drugega ni treba. Amen.

Na poti iz Puebla v Denver sem se za par ur ustavil v Colorado Springs. Naša zastopnica, Mrs. Novlan, je imela že vse preskrbljeno zame. Naprosila je bila dobrega Mr. Kapsha, da je prišel z mašino pome in brž sva obiskala vse naročnike. Ker ni bilo časa, sva samo od daleč pogledala "Vrt bogov", vrh slavnega Pike's Peaka in še par zanimivosti. Mr. Kapsh me je seveda opominjal, naj pokažem vsaj nekoliko ljubezni do hribov in gor, da bom vreden namestnik večnega popotnika, pa sem mu

zatrjeval, da te ljubezni pri meni ne manjka, pač pa mora ostati samo v besedah, dalje ne more, ker "kratki so dnevi", Mr. Kapsha, Mrs. Novlan in vse druge tam — z večnim popotnikom vred — pa Bog blagoslovi!

Še tisti večer sem se ustavil v Denverju. Radovedno sem prežal na pokrajino, po kateri sem se bližal gavnemu mestu slavne Colorade. Moram reči, da mi je bila izredno všeč. Tako tudi mesto samo. Za San Franciscom sem se izmed vseh mest, ki sem jih videl na zapadu, v Denver najbolj zaljubil. Le škoda, vsaj meni se zdi škoda, da naša naselbina tam ni vsaj petkrat tako številna.

Kolikor je je, je pa fletna in prijazna. Cerkev s šolo vred na lepem prostoru, Father Judnich jako ljubezniv, rojaki blage duše. Mr. Pavlakovich, naš zastopnik, in Mr. Jelenich, naš naročnik, sta mi poskrbela za potrebno prevažanje po poslih, Rev. Blenkush, asistent pri župniji sv. Frančiška, me je vozil v nedeljo popoldne za zabavo, pouk in družabnost. Torej spet vse lepo in prav nič mi ni bilo žal, da sem se za par tednov vdinjal za večnega popotnika. S hvaležnostjo v srcu do vseh teh dobrih ljudi sem se poslovil in se odšel zbuditi v Rock Springs, Wyo.

Namesto ob dveh zjutraj smo se ustavili ondi ob štirih. Tako je Rev. Gnidovec dvakrat tisto noč prekinil spanje, ker je imel vero, da me mora počakati na postaji. V Rock Springsu, ki je prav lepo mesto in prava oaza med nepreglednimi puščavami Wyominga, je bilo malo posla, ker je vse vzela nase naša dobra zastopnica Mrs. Ivšek. Zato je pa Father Gnidovec poskrbel za program, ki je bil vreden tiste "nazaj poti" proti zapadu. Vzel me je namreč v Yellowstone Park, ki sem o njem že veliko slišal, pa nikoli pričakoval, da se bom sam kdaj vozil po njem. Bilo je lepo, krasno, sijajno, ampak ne skušajte me zapeljati, da bi začel z opisovanjem. Ne morem, ne znam, ne utegnem, ne smem. Iz posebne hvaležnosti do Fathra Gnidovca pa vabim vse, ki to berete: Pojdite k njemu v Rock Springs, pa bo še vas vzel v Yellowstone Park! Recite mu, da sem jaz tako zapisal v list Ave Maria, ki nikoli ne laže, ampak zmerom resnico pove. Potemtakem in torej!

Ostane še Kansas City, pa bom ob službo

in odložil bom izposojeni naslov večnega popotnika. Tako sem premišljeval, ko sem po polževo lezel — vsaj tako se mi je zdelo — s počasnim vlakom proti Omahi. Pa je bil res slab tisti vlak. Je bil pa zato poceni, in to tudi ni kar tako. Oni iz Omahe navzdol je bil pa tič, menda mu je bilo Rocket ime, in naenkrat smo bili v Kansas City. Tudi to mesto in ondotno našo naselbino sem prvič videl.

Lepa! Naravnost krasna! Mogočna cerkev, na kraju, ki je vse prej ko skrit pred svetom. Ko sem objel z očmi to lepoto, sem snel klobuk, nak, slamnik je bil, in sem na tihem čestital rojakom in rajnemu Rev. Peršetu, Bog mu daj dobro. Naši ljudje so skoraj vsi prav blizu cerkve — škoda, da v San Franciscu ni tako — in skozi in skozi "cerkveni". Prepričan sem, da jih je vesela njihova sv. Družina na oltarju, še bolj pa ona v nebesih. (Naši "napredni" širom Amerike so pa manj ponosni nanje, pa to jih nič ne bega, tako sem opazil.) Ponosen je nanje tudi Rev. Gnidica, farani pa nanj in zelo hvalijo Boga, da so dobili vrednega naslednika blagemu Fathru Peršetu.

Pri poslu sta mi šla zelo na roko Mrs. Majerle, zastopnica, in njen svak Mr. Anžiček. Bog plačaj. Ni bilo vprašanja, če bo ta ali oni še obdržal list, le za to je šlo, da sem se pravilno legitimiral in dokazal, da sem res iz Lemonta in v žlahti z bratom Antoninom. Brez tega dokaza ni bilo groša. Prav zavoljo tega sem se pošteno oddahnil, ko je bilo konec službe, in sem si zaželel, da bi smel v turn svete Družine, in gori po kranjsko zavriskati. Če bi se ne bil bal javnega škandala, bi se bilo to tudi zgodilo. Tako sem pa odšel na zadnji kos svoje poti z vso spodobnostjo, kakor je za kakega pomožnega večnega popotnika pošteno in prav.

Zdaj sem pa "doma" in se pripravljam na drugo pot, ki me bo odvedla v Canado. Morebiti ne bo dolgo, ko se bom spet kaj oglasil. Še enkrat vsem na zapadu iskrena hvala za vse usluge in dobrote. Kakor sem pripovedoval marsikje, tako rečem tudi tukaj: Na svidenje čez 48 let, zakaj dosedaj nisem hodil pogosteje na West, dejal bi in mislil, da tudi v prihodnje ne bom.

P. Bernard.

VATOMIKA

4. poglavje

V KALIFORNIJO

Vatomika je zdaj že leta služil domovini in vzgajal mladino. Vlada te domovine pa mu je zato izropala, izgnala in grozovito pomorila brate in sorodnike. Grenki so morali biti dnevi, ki jih je preživiljal ubogi, mladi pater tisto leto.

Na srečo je našel tolažbo in popolno razumevanje pri možu, ki so mu te grozovitosti segale prav tako v srce: pri patru De Smetu. Temu je Vatomika potožil: "Samo ihteti morem in bridko tožiti, da so zatrli moj ljubi rod. Ti dobri rdečkožci bi bili v resnici zaslužili boljšo usodo! Pa kaj naj tudi človek pričakuje drugega od vlade, ki ne pozna poštenja, od samogoltne drhali, kateri je edini bog vsemogočni dolar in ki ropa neoboroženim in miroljubnim Indijancem zemljo? Srce mi krvavi, če pomislím na svoj rod: izropan, izprijen, uničen od krvavih rok tako zvane liberalne vlade."

*

Hudi udarec, ki je zadel Vatomika, ker so mu uničili rod in domovino, mu je še bolj osvobodil srce vseh zemeljskih vezi in ga še tesneje pritegnil k Zveličarju. Posihmal ni imel nobene druge domovine več razen velikih vzorov svojega poklica: globoko posvetiti samega sebe in biti apostol, ki razdaja svojo ljubezen bližnjemu. Ni mu pa bilo dano, da bi vršil to apostolstvo na Misuriju, akkor je sam pričakoval. Bog mu je pripravił daljno, važno polje, da ga obdela.

Prišel je čas, da je poklical srčnega borca Kristusovega na končno, glavno postojanko.

Sredi prejšnjega stoletja se je zaradi naglega priseljevanja odprlo katoliški Cerktvi novo velikansko ozemlje v sončni Kaliforniji. Velika je bila žetev, toda delavcev je bilo malo. Saj so imeli škofje v ostalem delu Združenih držav komaj dovolj moči, da so zadostili vsem zahtevam. Predstojnik kalifornijskega misijona pa je z boleštjo gledal, kako je toliko tisoč katoličanov brez sleherne dušne pomoči, ker nimajo duhovnikov in so kot čreda brez pastirjev. Odpravil se je med ameriške jezuite iskat si za svoj misijon prostovoljnih pomočnikov, ki naj bi s pogumno in krepko roko prevzeli težko nalogo. Redovni predstojniki so mu z veseljem ugodili, čeprav je tudi jezuitom zelo manjkalo ljudi. Priglasilo se je več mladih patrov za delo v kalifornijskem misijonu.

Med temi prostovoljci je bil tudi Vatomika! Sklep, iti v vročo Kalifornijo, mu ni bil lahak. Saj so ga vezale vse srčne vezi na trpko, silno divjino njegove domovine. Povrh tega ga je vezalo prisrčno prijateljstvo z redovnimi brati v provinci. Toda čutil je, da je povabilo božji klic, in se je junaško odrekel tudi zadnji naravni tolažbi. Kakor Francišek Ksaverij je hotel Vatomika sam in zapuščen iti v daljno deželo pridobivat duše za Zveličarja.

Potovanje v Kalifornijo je takrat še pomenilo, lotiti se velike in nevarne stvari. Skozi Skalno gorovje ni bilo ne cest ne potov, povrh tega pa je od sovražnih indijanskih rodov slednjemu popotniku grozila sko-

raj gotova smrt. Najbolje je bilo popotovati po morju. Vendar kako težavna je bila taka vožnja! Treba je bilo na dolgočasni poti skozi žgočo pripeko in divje viharje objadrati vso Južno Ameriko.

Dva in dvajsetega julija 1861 je stopil Vatomika v New Orleansu na ladjo. V dnevnik si je zapisal, da mu polnijo dušo žalost, bridkost in turobne podobe o bodočnosti. Zares, narava mu ni nič prigovarjala, naj se odloči za potovanje v Kalifornijo! Beležke v dnevnik je končal z besedami:

“Tebi, ljuba domovina v Skalnem gorovju, prijateljem in vsemu, kar mi je ljubega in dragega, kličem zadnjikrat z Bogom!”

Najboljšemu prijatelju, patru De Smetu, je pisal za slovo prisrčno pismo, ki izveni v pesem, katere začetne in končne črke vsakega stiha zložijo besedi: Remember Vatomika! (Spominjaj se Vatomika!)

V uri slovesa težko je vsekdar.

A dvakrat težko je za drago srce
Tovarišev dveh, ki sta eno bila v vsem.
Odkar sva ločila se, vroče želje
Mi dalje preromajo s slehernim dnem
In k tebi se vračajo kakor nemirni golob.

Kaj je prijateljska vez, šele ločitev
pove.

A tudi daljava duš ločiti ne more
nikdar.

Pot v Kalifornijo je bila Vatomika prva vožnja po širnem oceanu. Prve tedne, ko je ladja puhala vzdolž brazilske obale proti jugu, so prinesli vsakovrstne spremembe in prigode. Vendar je ležala patru v duši ves čas temna senca žalosti in malodušnosti. Bila je trda preizkušnja, zadnja, preden je Vatomika začel veliko apostolsko delo. Sam izpoveduje v dnevniku, da je čestokrat stal v tihi noči na ladijskem krovu in s hrepene-

njem zrl proti severu. V srcu ga je žgalo vroče hrepenenje, da bi se vrnil na domačo obalo, k vsem ljubim prijateljem, ki jih je zapustil: “S kolikim veseljem bi se odpravil in če treba, celo peš bi se vrnil domov v Kansas!”

Takrat ni niti slutil, kakšna prisrčna dobrodošlica ga čaka. Zlasti še ni slutil, kako veliko in prostrano polje se odpira v Kaliforniji njegovemu apostolskemu delu, koliko velikih del ljubezni in dušnega pastirstva bo izvršil ondi! Kar je videlo njegovo naravno čustvo, to je bila samo grenkoba in pusta, nevesela prihodnost. Srce so mu zatemnjevali oblaki, kot da ga je v njih obiskal Bog, ga osvobodil zadnjega ostanka zemeljske sebičnosti in mu posvetil misijonsko delo v najčistejše dejanje ljubezni do Zveličarja.

Enolična dolgočasnost je dosti pripomogla, da mu je bila bolešt še težja. Pridružili so se še hudi viharji, radi katerih ga je strahovito zdelovala morska bolezen. Kadar pa je bilo vreme jasno in mirno, je spet žgalo južno sonce z neznansko silnostjo na ladjo in na vse, kar jih je bilo na njej. Tudi sopotniki so prizadevali Vatomiku dovolj bridkosti. Večinoma so namreč bili sirovi, prenapeti “jenkeji” (yankeji, Severoameričani), katerih ošabno, neotesano vedenje se je gabilo in gnusilo patrovi indijanski rahločutnosti. Vsega tega pa ni na zunaj niti najmanj pokazal, temveč je vse skrnil v srce in stopal po trdem križevem potu med obilno molitvijo in trpljenjem prav do konca.

*

Končno je 16. avgusta “Šampion” (Champion) prisopihal skozi Zlata vrata v zaliv San Franciska. Poln hvaležnosti do Boga je Vatomika zaputil ladjo, ki je na njej preživel štiri grenke, težke tedne. Še se je čutil samega in zapuščenega, ko je stopal po cestah tujega mesta proti domu jezuitov. Ko pa je stopil v majhni, siromašni

samostan svetega Ignacija na Trgu, so ga že pozdravili redovni bratje z ljubeznijo, da ga je koj objelo veselo zavetje nove, čudovite domovine. Dobri, goreči pater rektor je jokal od veselja, ko je objel prišleca, ki so si ga vsi tako želeli. Uborna, majhna, toda snažna sobica je čakala, pripravljena zanj.

Dolgo je klečal Vatomika tisti prvi dan po svojem pristanku v majhni cerkvi svetega Ignacija v San Francisku. Radost in sreča sta mu polnili srce. Velika ljubezen sobratov mu je pregnala zadnji ostanek žalosti.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so ob dnevih posvečenja darovali za oplešavanje planinskega vrta pri groti. Darovali so sledeči: Mrs. Judnich, Chicago \$10; Mrs. Kranjc \$10; Mr. Benkovich \$10; Mrs. Zajc \$10; Mr. Zajc \$5; K. Kepic \$10; Mrs. Anna Čampa \$2; C. Remec \$10.

Za Baragov spomenik

je darovala Mrs. Barle iz Waukegana, Ill. \$150.00, za kar se ji iz dna srca vsi Baragovi častivci v Lemontu in drugod zahvaljujejo. Upamo, da bomo lahko ta spomenik še letos postavili. Baraga, božji služabnik, naj dobrotnici to dobro delo obilo poplača s priprošnjo pri Bogu, da ji da vseh svetih milosti, ki jih potrebuje na duši in telesu.

Bog plačaj

tudi vsem ženam, možem in dekletom iz Chicago in Joliet, ki so z svojim delom pripomogli, da je bil dan dedikacije našega samostana tako poln veličja. Vsem bo njihova dobrodušnost in požrtvovalnost ostala v trajnem spominu. Ne moremo z drugim poplačati to njihovo dobrotljivost, kakor da se jih spominjamo v molitvah za dobrotni-

sti. Zdaj se je popolnoma posvetil v imenu božjega Zveličarja neutrudnemu apostolskemu delovanju v misijonih. Skozi veselje in žalost mu je Bog čudovito vodil mlado življenje do te ure, ko naj po toliki pripravi začne svoje življenjsko delo — ne da kot poglavar divjega indijanskega rodu hodi na lov za bivoli in na vojne pohode, kakor je sanjaril, ko je bil še otrok, temveč da lovi človeške duše in vodi tisoče, ki bodo prihajali k njemu trudni in obremenjeni od teže grehov in reve, da bi našli pri namestniku božjega Zveličarja pomoč, srečo in mir.

ke, ki jih vsak dan samostanska družina vestno opravlja.

Lepo odejo

precejšnje vrednosti je darovala Miss Frances Janchar iz La Salle z naročilom, da se izžreba kot dobitek na knjižice. Iskrena zahvala.

BARAGA POMAGA

Pred tremi leti sem hudo obolela. Za nekaj časa se je bolezen zboljšala, toda v kratkem je pritisnila z vso silo. Imela sem hude bolečine v glavi, ki so me naredile za vsako delo nezmožno. Zdravniki so trdili, da mi nemorejo pomagati, da je edina pomoč za me še morda v sanatorium. Takoj sem se odpravila v sanatorium, toda brez uspeha so bili tri tedni mojega tamkajšnjega bivanja. Izrazili so se, da me morda še edino operacija reši, kajti imam od znotraj "bulo". V bridki žalosti sem se vrnila domov.

Med tem časom sem dobila veliko sliko služabnika škofa Friderik Baraga. Z zaupanjem sem se obrnila z devetdnevnic do Marije Pomagaj in božjega služabnika z obljubo, ako ozdravim, da se bom javno zahvalila v mesečniku Ave Maria. Moje zaupanje ni bilo osramočeno, kmalo sem postala bolja, a žal svoje obljube nisem izpolnila. Minulo je dve leti in bolezen je pritisnila zopet z vso silo. Ko enkrat potožim to Rev. V. Šolarju, mi pra-

vijo, zakaj pa niste spolnili obljube. Tako sem se zopet z zaupanjem zatekla k Mariji P. in častitemu služabniku božjemu in res sem popolnoma zopet ozdravela, tako, da sem zmožna za vse delo.

Tukaj sedaj slovesno priznavam s trdnim prepričanjem, da sem bila uslišana po Mariji, na priprošnjo **BARAGA**.

Zato pa kličem vsem, ki vas tarejo stiske ali bolezen, z zaupanjem se obrnite na našega **SLOV.** služabnika božjega in zagotovljeni bodite, da ne boste osramočeni.

Mary Golobich, Joliet, Ill.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji Pomagaj za nepričakovano uslišano prošnjo v moji bolezni. V to svrhu prilagam dar Mariji v čast.

Uršula Stupnik.

NOVE NAROČNIKE DOBILI:

MARY CENTA, Cleveland, Ohio, dobila M. Centa.

LUCIA GREGORČICH, Milwaukee, Wis., dobila Eva Oswald, Charles Bokal.

JOHN KNESS, Cleveland, Ohio., dobil Louis F. Petrich.

J. PRHNE, Sheboygan, Wis., dobil Joseph Gerketich.

DAROVI

ZA LIST AVE MARIA in MARIJA POMAGAJ —

Po \$10: N. N., Rockwood, Pa. — Po \$5: Mr. F. Kupsek, M. Kambich. — Po \$2: Mrs. J. Asseg, U. Stupnik. — Po \$1.50: L. Dermovšek. — Po \$1.00: Mrs. N. Urbas, T. Potočnik, Mr. & Mrs. E. Ponikvar, Mr. J. Heraur. — Po 50c: L. Marolt.

ZA KRUH SV. ANTONA — Po \$2.50: F. Gaber.

— Po \$2: N. N. — Po \$1: Mrs. L. Meshnig, M. Barle.

ZA LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ — Po \$5: M.

Koren, M. Jamnik. — Po \$4: J. Stukel. — Po \$2: T. Zortz. — Po \$1.50: Mr. F. Mivšek. — Po \$1: R. Simone, I. Repes, Mrs. M. Spendal, F. Ursich, Mrs. H. Gliha, Mrs. Osterman, M. Barle, Mrs. J. Sunich, Mrs. J. Zadnik, Mrs. M. Kos, M. Shega, M. Russ. — Po 50c: Druž. Krantz, M. Selak, K. Butala, R. Markel, M. Schwab, I. Kozlevcar, Mrs. F. Aister. — Po 25c: Mrs. Hrvat, Mrs. Brinc, Mrs. Repar, M. Zagar. — Po 20c: Mrs. M. Grahek, U. Barker.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA — Po \$10: J. Ma-

lensek, K. Malinsek, J. Androjna, M. Petelin, Mrs. M. Kos, A. Plut.

SVETE MAŠE — Po \$100.00: J. Kastelc. — Po \$11:

Family Lavrich. — Po \$10: Mrs. Sačerich. — Po \$8: M. Barle. — Po \$6: A. & M. Hochevar, H. Malnar, M. Fer-

kul, M. Straus. — Po \$5: M. Flajnik, J. Smith, K. Kupsek, J. Petrovcic, A. Pulman, Smith, M. Muhcic, M. Kushar. — Po \$4: Mrs. M. Bogovich, E. Ponikvar, A. Princovich, Mrs. G. Laurich. — Po \$3.50: Mr. & Mrs. G. Gregorich. — Po \$3: J. Cesar, Mrs. F. Kohlroser, Mrs. Lah, K. Krapec, T. Kostansek, A. Knauss, H. Malnar, M. Sivic, I. Majnik, Strajnar. — Po \$2: Mrs. Gande, Mrs. A. Urick, M. Jersin, Mrs. M. Bulic, Mr. & Mrs. Krantz, M. Kambic, C. Butala, N. N., Ely, M. Nemanich, F. Jalovic, F. Ursich, Mrs. Rozman, G. Debevc, Mrs. Videtich, M. Hochevar, T. Cucnik, M. Nartnik, F. Bergnot, M. Marinko, M. Vidmar, J. Toporich, Mrs. M. Leban Sr., F. Milavc, E. Ponikvar, Mrs. J. Samida, Mrs. Orazem, F. Stubler, F. Ogrin, M. Herpil, M. Koren, M. Jamnik, M. Strojina, J. Sheft, Mrs. F. Aister, Avsec, Cesnik, Vidic, Jerich, Sterk, J. Hochevar Sr., M. Tomshe, A. Belik. — Po \$1.75: M. Zupancic. — Po \$1.50: J. Kastelic, G. Intihar, N. N., Wilkinsburg, F. Starman, F. Mole, Mrs. J. Schesck, A. Vanicar. — Po \$1: Mrs. F. Skulj, Mrs. R. Lamsek, Mrs. M. Sajovic, Mrs. L. Meshnig, M. Usnich, M. Stark, A. Mihelic, Mrs. I. Primoz, M. Rus, A. Zobec, M. Zore, F. Stimac, T. Kodrich, T. Sitar, J. Polz, Mrs. M. Martin, J. Anzicek, M. Schwab, A. Franciskovic, J. Debevc, F. Pirman, M. Zore, Mrs. F. Strohan, F. Pajk, A. Mlakar, L. Dermovsek, L. Hochevar, M. Sterle, M. Skoda, F. Toporich, J. Hochevar Jr., J. Kotnik, H. Golicnik, F. Perme, H. Malnar, druž. Zeleznik, H. Malnar, F. Bolt, G. Maver, Mrs. Orazem, J. Cesnovar, V. Cesnovar, Mrs. Sturm, R. Mauser, A. Primec, M. Smith, Fam. Kokal, M. Mrovlja, M. Verhove, P. Traven, M. Gorup, M. Deklava, J. Sekula, T. Dartz, druž. Mlakar, Mrs. L. Staut, T. Bevc, M. Roznik, J. Kostisha, T. Gnader, M. Petelin, A. Bashel, F. Petrovcich, M. Haupt, M. Zagozin, I. Resman, R. Resman, T. Terselich, M. Bilthaver, Mrs. Fajfer, Mr. J. Drasler, J. Ray, A. Pelko, A. Suhadolnik, J. Varsek, J. Smole, M. Smole, Mrs. Zupancic, M. Tomshe, Mrs. Zadnik, M. Bostjancic, M. Aister, M. Furar, M. Vidic, Mrs. M. Smole, J. Stukel, M. Sajovic, Mrs. Bojanc, Miss M. Zore, M. Rozman, V. Ruppe, Mrs. Nahtigal, Miss A. Komic, Stepic, Mally, Bradac, Gliha, Kuznik, Skrl, Meljar, Creech, Resnik, Idusek, Conjar, Lekan, Bobnar, Ozbolt, Gregoric, Mrs. Simoncich.

Vsak dan in na vsak način prihranite denar, če kupujete pri

TRIKRYL'S DEPT. STORE

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše "STAMPTS". Z njimi si prihranite denar pri vsakem nakupu.

DOBRO SREČO!

Imena, ki so prišla prepozno za Spominsko Knjigo.

A Plut, Joliet, Ill.
A. Pozun, Johnstown, Pa.
M. Stanisha, Joliet, Ill.
Tezak & Shimkus, La Salle, Ill.
M. Slana, Joliet, Ill.
N. Gregoras, Joliet, Ill.
A. Pogachar, Lorain, O.
U. Pitnik, Cleveland, O.
Oltarno dr. sv. Kristine, Euclid, O.
A. Nemeč, Euclid, O.
J. Mustar, Joliet, Ill.
M. Klivar, Johnstown, Pa.
M. Stukal, Laurium, Mich.
M. Koncellia, Canon City, Colo.
L. Dolinsek, Joliet, Ill.
Mrs. Stimatz, Brooklyn, N. Y.
K. Misica, Calumet, Mich.
M. Pershern, Gilbert, Minn.
A Komleve
Mr. & Mrs. Ovca, New York
M. Hochevar, Joliet, Ill.
R. Verbich, Cleveland, O.
T. Kodrich, Joliet, Ill.
K. Sitar, Paw Paw, Mich.
J. Mikulic, Kansas City, Kans.
A. Springer, Kansas City, Kans.
M. Schwab, Kansas City, Kans.
T. Cvitkovich, Kansas City, Kans.
J. Kragel, Kansas City, Kans.
J. Kobal, La Salle, Ill.
J. & M. Intihar, Price, Utah
M. Krebe, Helper, Utah
A. Merkovich, Eveleth, Minn.
J. Zakrajsek, Eveleth, Minn.
B. Miroslavich, Eveleth, Minn.
Stepanich, Cherryvale, Kans.
K. Judnič, Detroit, Mich.

Mrs. Jeglich, Long Island, N. Y.
M. Mavén, Steelton, Pa.
P. Marvin, Brooklyn, N. Y.
N. Vranichar, Joliet, Ill.
L. Anzich, Pueblo, Colo.
J. Dobrave, Franklin, Kans.
A. Kameen, Forest City, Pa.
M. Kameen, Forest City, Pa.
J. Russ, Cleveland, O.
J. Nemgar, Eveleth, Minn.
M. Mayer, St. Medway, Mass.
J. Horvat, Joliet, Ill.
J. Stampel, Cleveland, O.
M. Oven, Eveleth, Minn.
U. Ivsek, Rock Springs, Wyo.
K. Subic, Rock Springs, Wyo.
M. Tomsic, Etrabane, Pa.
F. Tomsic, Strabane, Pa.
J. Gregorc, Cleveland, O.
J. Gerdovich, La Salle, Ill.
J. Rogel, La Salle, Ill.
M. Lušin, Eveleth, Minn.
K.K. Murato, Chesterton, Ind.
M. Brinc, Eveleth, Minn.
Mrs. Kmet, Cleveland, O.
Jevnik, Bloomfield, N. J.
J. Medved, Lockport, Ill.
J. Hodnik, Waukegan, Ill.
H. Malnar, Cleveland, O.
T. Sterle, Barberton, O.
J. Krantz, Cleveland, O.
J. Ancel, Panama, Ill.
A. Xeller, Amityville, N. Y.
J. Sterle, Duluth, Minn.
R. Markel, Forest City, Pa.
I. Bischan, Farrell, Pa.
A. Čampe, Cleveland, O.

VERIŽNIK

Kadar se želiš izogniti neljube osebe, tedaj boš prav gotovo vsaj trikrat trčil z njo skupaj. Prav tako se je godilo meni, kadar sem bežala — in bežala sem večkrat — pred nim, ki menda res ni imel drugega opravka, kakor tožiti o slabih časih in pa tistega, ki se mu e pustil, oskubiti za par kronic.

Do mene si je lastil nekak poseben privilegij, zato, "ker sva bila rojena oba v eni občini". No, jaz na to "daljno žlahto" nisem polagala posebne važnosti, zato sem se mu izogibala povsod in če mi je kdaj prišel nasproti, sem urno odfrčala mimo njega. Pa on se ni dal odgnati kar tako. Klical me je tako glasno in tako dolgo, da so mimoidoči ljudje postali pozorni, in to mi je bilo neprijetno. In tedaj sem se zaobrnila, počakala nanj in ga vprašal osorno:

"Kaj hočeš zopet?"

"Lepo te prosim, samo danes mi še posodi dve kroni. Že dva dni nisem imel nič gorkega v ustih."

"Nič ne dam. Mar meniš, da meni krone kar dežujejo iz neba? Nimam. Delat pojdi!"

"Sem si že poiskal delo. Jutri začnem."

"Pojdi, pojdi! Kolikokrat si že trdil tako. A da bi se resno potrudil do kruha, ne, za to si prezanikaren. Raje postajaš po cestah in nadleguješ mimoidoče ljudi. Ti si grd, delomržen človek."

"Oh, rad bi delal, prav rad. Ampak pretežko delo ni zame, ker sem ves prehlajen. Trganje imam po vseh udih. Ne morem. Kaj lahkega pa tudi ni dobiti vsak čas."

"Pa pojdi na deželo. Tam je bolj zdrav zrak in tudi živi se ceneje. Kaj bi pohajkoval po mestu, pojdi v domač kraj!"

"Joj, na kmetih je sedaj vse še dvakrat dražje kot v mestu. Pa kaj bi, kmetško delo je za zdrave ljudi. In pa — oh — naj bo že konec tega! Posodi mi samo danes še dve kroni! Saj bi jih dobil drugje, prav gotovo bi jih dobil, pa raje prosim tebe. Saj veš, to je samo zato, ker sva oba iz enega kraja doma. Daj no, prosim te!"

Kaj sem hotela! Da sem imela mir, sem

mu ob koncu takih, ne preprijaznih pogovorov, ponajvečkrat vrgla tistih par kronic, vdrugeč pa pazila še bolj, da nisem prišla z njim v dotiko.

Ne vem, ali sem se imela zahvaliti srečnemu slučaju, ali je res za nekaj časa izginil iz mesta, kajti preteklo je skoro celo leto, da nisva trčila skupaj. Nekega popoldne, ko grem po glavnem trgu, pa stopi nenadoma predme:

"O, dober dan! Dolgo se že nisva videla, kajne!"

Brezdvomno mi je bral z obraza, da me je to svidenje šmentano malo razveselilo, ker je hitro povzel:

"Ne boj se me! Ne bom te prosil ničesar. Ni mi treba, da veš. Če ravno hočeš in če si morda v potrebi, ti lahko še pomagam. Le kar reci!"

Začudila sem se. Pogledala sem ga od glave do nog, in res, oblečen je bil precej bolje kot po navadi.

"Torej sedaj delaš," mu pravim.

"Eh, kaj še! Seveda delam, a ne tako kakor misliš ti. Tisto se res ne izplača. Ampak znati je treba. Sedaj je vojska. To je slab čas, pravijo. Pa ni tako slab, vsaj za "kšeft" ne. "Kšeft" gre dobro. Enkrat tu kako stvar zavoham, enkrat tam, kupim, pa zopet prodam dalje. Seveda, včasih je treba napraviti kaj na skrivaj, a že gre. Sedaj mi res ni sile."

"Iz tega, kar si mi povedal, sklepam, da verižiš."

"Nu, naj pa verižim. Gre mi dobro in to je glavno. Ali sem ti še kaj dolžan?"

Meni je bilo vse njegovo govoričenje zoprno. Rekla sem, da sva "bot" ter mu želela dobor srečo.

Od tedaj je preteklo kakega pol leta in videla sem ga zopet. Stopil je iz kavarne. Imel je na sebi športne hlače iz temnosivega baržuna in dokolenice iz finega rjavega usnja. Oblečen je bil v kožuhast suknjič, istotako obšit z usnjem. Po telovniku mu je bingljala debela, zlata verižica. Skratka: cel verižnik.

Videl me je, a pozdravil me ni več. Čemu tudi! Bil je prevelik gospod, saj kakor sem izvedela pozneje, je kupil eno izmed najlepših hiš v predmestju.

Ti srečna vojska . . .!

M. Koman.

DAROVI ZA ŠOLSKE SESTRE

NADALJEVANJE COLLINWOOD, CLEVELAND—

Zadnjič je več imen tudi od drugod izostalo a ne po pomoti, ampak tiskarju je papirja zmanjkalo. Zategadelj nikar ne mislite, da so denar prejeli otroci ter šli z njim v "Show". Ker papirja v Ave Maria manjka, bomo odslej morali izpustiti darove, ki so manj kot 50c.

Po 80c: Mrs. Bencin; 75c: Mrs. Kališek, Mrs. Klemencic, Mrs. Ule; 55c: Mrs. Simec, Mrs. Dolgan; 50c: Mr. & Mrs. Jack Troha, Mr. Auchlin, Mrs. Wretcho, Mr. & Mrs. Pavli, Mr. & Mrs. Mike Arh, Mr. & Mrs. Ely Zurich, Mr. & Mrs. James Grdina, Miss Laznik, Mrs. Jennie tSavanje, Mr. & Mrs. Andrew Maček, Mrs. Tama-ljenovic, Angeline Race; 40c: Mrs. Supanisk, John Močarski, Mrs. Nachtigal; 35c: Mrs. Hribar, Mrs. Vilkanavski, Mrs. Petelinkar, Mrs. Kovach; 30c: Mrs. Yanc, Mrs. Strned, Mrs. Krall, Mrs. Spilar, Mrs. Godec, Mrs. Trobentar, Mrs. Zadnik, Mrs. Ivnik, Mrs. Hribar, Mrs. Gregos, Mrs. Nestic; 28c: Mrs. Lisjak; 25c: Mr. Kristoff, Mrs. Poje, Mrs. Zaic, Mrs. Zimmerman, Mary Mezgec, Mrs. Melocik, Mrs. Walland, Mrs. Zezum, Mr. Zaplata, Florijan Kuhar, Mrs. Tomsich, Mrs. Komidar, Mr. Mooney, Mrs. Sirca, Mrs. Oberstar, Mrs. Vidmar, Mrs. Kovach, Mrs. Kastic, Mrs. Koncilija, Mrs. Nainiger, Mrs. Spilar, Mrs. Zurga, Mrs. Perovšek, Mrs. Hoge, Mrs. Rahotina, Mrs. Kobal, Mr. Urankar, Mrs. Ferrante, Mr. Cvetkovic, Mrs. Perme, Joseph Cervan, Mrs. Legan, Mrs. Kastelic, Mrs. Jelenc, Mr. Trampus, Mr. Margole, Mr. Mulec, Mr. Sustarsic, Mr. Novak, Mr. Lapuh, Mr. Debeljak, Mrs. Yeric, Mrs. Sintic, Mrs. Smrekar, Mrs. Zorman, Mrs. Mickovic, Mrs. Achin, Mrs. Segar, Mr. Klietski, Mrs. Stark, Mrs. Bombach, Mrs. Marolt, Mrs. Ser-cel, Mrs. Milatovic, Mrs. Kotcher, Mrs. Burja, Mrs. Plesničar, Mrs. Maslar, Mrs. Kulvin, Mr. Antonin, Mrs. Somrak, Mrs. Morel, Mrs. Sterle, Mrs. Zupancic, Miss Gulich, Mrs. Lusin, Mrs. Zivkovic, Mrs. Klemencic, Mrs. Bradac, Mrs. Knafelc, Mrs. Gorjup, Mr. Batich, Mr. Kriznic, Mrs. Bacar, Mrs. Yanezich, Miss Sustarsic, Mrs. Hribar, Mr. Tekancic, Mrs. Boldin, Mrs. Spendal, Mrs. Unetic, Mrs. Mavric, Mr. Stork, Mrs. Sneller, Mr. Fr. Zdešar, Mrs. Smith, Anna Grazdanic, Mrs. Rudman, Mrs. Pavlečić, Mary Bolden, Mrs. Anzlovar, Mrs. Praznik, Mrs. Grošelj, Mrs. Kremzar, Mrs. Cvelbar, Mrs. Lipar, Mrs. Juršinovic, Mr. Pavsic, Mrs. Moran, Mrs. Perat, Mrs. Korosac, Mrs. Kumšek, Mrs. Smet, Mrs. Krebel, Mrs. Opalich, Mrs. Kemp, Mrs. Yančar, Mrs.

Eravec, Mrs. Bratina, Mrs. Zgonc, Mrs. Widrih, Mrs. Babich, Mrs. Bačnik, Mrs. Smith, Mrs. Sustarsic, Mrs. Markovic, Mrs. Pepek, Mrs. Mandel, Mrs. Pernes, Rose Zdele, Mrs. Fortuna, Mr. Martincic, Mrs. Alic, Mrs. Jakše, Mrs. Pujet, Mrs. Tolar, Mrs. Oblak, Mrs. Homar, Mrs. Jančar, Mrs. Bolko, Mrs. Pucel, Mrs. Brebanc, Mary tSancar, Mrs. Mavric, Mrs. Klisurich, Mrs. Agnic, Mrs. Repic, Mrs. Smalic, Mrs. Znidarsic, Mr. Valentic, Mrs. Osolin, Mrs. Zaller, Mrs. Potočnik, Mr. Opeka, Mr. Logar, Mrs. Vidmar, Mrs. Novak, Mrs. Tomle, Miss Bukovnik, Mr. Rajk, Mrs. Haffner, Mrs. Videmšek, Mrs. Zupec, Mr. Marolt, Mrs. Koca, Miss Mikshe, Mrs. Lekson, Mrs. Telisman, Mr. Dragosa, Mrs. Marmash, Mrs. Benesowsky, Mr. & Mrs. Kapel, Mrs. Klemenčič, Mrs. Kresal.

Svota neimenovanih in manj kot 25c znaša \$71.69.

EUCLID, OHIO—

Mrs. Edward Posch \$2; \$1.00: Mr. & Mrs. L. D. Duplessis, Mr. & Mrs. Jamnik, Mrs. Markovic, Mrs. Stupica, Mrs. Frances Praprotnik; 50c: Mrs. Kriz; 25c: Mrs. Mahne.

RAZNI DAROVALCI:

Najlepša hvala članicam društva Marija Pomagaj, Chicago, Ill. za njih veliko požrtvovalnost, ker so priredile krasno igro, "Večna Luč", v korist našega novega samostana. Čisti dobiček je bil \$175.29.

Kakor Mary, tako tudi njena sestra Anica Boncha iz Chicago, je darovala svoj prvi zaslužek \$5.00 za naš novi samostan. Bog blagoslovi njih in celo družino, ter jim povrni tisočkrat.

Pokojna Mrs. Mary Kuhar iz Joliet je pustila našemu samostanu \$25.00. Bog ji bodi obilen plačnik. Naj počiva v miru!

ILLINOIS—

Chicago — Po \$100: Mary Šimec. — Po \$10: Mr. Mike Trinko, Mrs. Julius Storgul, Mr. James Korak, Mrs. Joseph Strubil, Mr. Frank Kamničar, The First Hungarian Wind. Sick Benefit Society, Mr. & Mrs. Sylvester Hrastar. — Po \$5: Mr. & Mrs. Louis Duller, Mr. Frank Banich, Mrs. Frances Sardach, Mr. & Mrs. Louis Golenko, Mr. Paul Maren. — Po \$2.50: Family Lawrence Neufild. — Po \$2: Mr. & Mrs. Max Omerzel, Progress Lodge No. 749 of Croatian Fraternal Union, Mr. & Mrs. Louis Žefran, Mr. John Kovaš. — Po \$1: Mrs. Rojko, Mrs. Mary Hrastar, Mr. John Stayer, Family Le-

onard Černet, Mrs. Horžen, Gustin Molin.
So. Chicago — Po \$50: Društvo Vitezi sv. Florijana. — Po \$10: Društvo Krščanskih žena in Mater. — Po \$6.28: Društvo Brezmadežnega Spočetja. — Po \$5: Mrs. Marie Trotell.

East Moline — Po \$20: Mr. J. Butcher.
Joliet — Po \$6: Mr. Louis Zeleznikar. — Po \$5: Mr. Ljubič, Mrs. Nick Vraničar. — Po \$3: Mr. Leo Adamich. — Po \$1: Leo Dolinshek, Mrs. Karl Možina.

La Salle — Po \$10: Društvo Najsvetejšega Imena (starejših). — Po \$5: Philips Kupšek.

Ottawa — Po \$5: Mrs. Ursula Kozaric.
Waukegan — Po \$2: Marija Rode, Margaret Zetnikar. — Po \$1.25: Paula Pirman. — Po \$1: Frank Hladnik, Mary Severnik.

Romeo — Po \$1: Mr. Kraus.
Maywood — Po \$1: Neimenovana.

WISCONSIN—

Milwaukee — Po \$100: Mrs. Lucija Gregorčič. — Po \$50: Mr. Lipoglavšek. — Po \$15: John Androjna. — Po \$10: Društvo Mater, Johanna Parc. — Po \$5: Brat Akurzij prinesel, Mrs. Frances Skorop. — Po \$2: Mr. & Mrs. John N. Pasdertz, Mr. Kosorog, Mr. John Tisel. — Po \$1: Ana Prek, Mrs. John Engels.

Sheboygan — Po \$40: Družina Sirchel.

West Allis — Po \$1: Yera Roncevič, Mrs. Frances Imperl.

OHIO—

Cleveland — Po \$18: Mrs. Straus. — Po \$10: Društvo sv. Marija Magdalena, Mr. Matt Flajnik. — Po \$5: Miss Anna Supan, Terezija Kmet, Mrs. John Ponikvar, Mrs. Mary Straus, Mr. & Mrs. Lawrnce Bondi. — Po \$2: Mrs. Cook, Miss Josephine Sadar, Anna Fortuna, Mrs. Frances Oražen, Mrs. Frank Gabrenja, Mrs. Frances Prhne. — Po \$1.50: Mrs. Mary Žgajnar. — Po \$1: Rev. Severovič, Miss Mary Strainer, Mrs. Eva Ozbolt, Mrs. Stepec, Mrs. Mollie Strainer, Josephine Fajdiga, Mrs. Surtz, Mrs. Bizjak, Mary Gornik, Mary Hočevnar, Mrs. Frances Millavec, Mrs. Mary Kozel, Mrs. Frances Skuly, Mrs. Helen Malnar, Mrs. Steve Markolija, Miss Mary Ferkul, Mrs. Kurent, Mrs. Mary Hegler, Mrs. Helen Catan. — Po 50c: Mrs. Antonija Gnidovec, Mrs. Golob.

Collinwood — \$15: Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar. — Po \$2: Mrs. Marilt. — Po \$1: Anna Skala.

Barberton — Po \$2: Jakob Matozel.

Girard — Po \$1: Mrs. Katy Ancek.

COLORADO—

Pueblo — Po \$50: Mr. Frank Gnidica. — Po \$5: Mrs. Joseph Spilar, Mr. Boitz. — Po \$2: Mrs. Jennie Jarc. — Po \$1: Mrs. Josephine Meglen.

PENNSYLVANIA—

Pittsburgh — Po \$5: John Golobič, Mrs. Johanna Lukah, Mrs. Joseph Kos. — Po \$1.50: Mr. John Golobič. — Po \$1: Mrs. Frances Nečimer, Barbara Starešmič, Mrs. M. Dekleva.

Strabane — Po \$10: St. Jerome's Lodge.

Bethlehem — Po \$10: Mrs. Robar.

Steelton — Po \$5: Mr. John Benkovich.
Cuddy — Po \$2: Mrs. Apolonija Guzel.
Burgettstown — Po \$2: Mrs. Josephine Pintar.

INDIANA—

Indianapolis — Po \$10: Društvo sv. Jožefa št. 45
Jugoslovanska Jednota. — Po \$5: Slov. ženska Zveza.
East Chicago — Po \$10: Mary Stiglič. — Po \$2: Lukanc Family.

KANSAS—

Fredonia — Po \$25: Družina Stepanich. — Po \$5: Mr. & Mrs. Frank Bambich.
Kansas City — Po \$5: Društvo Čist. Spočetja.

MINNESOTA—

Greaney — Po \$: Slovenska ženska Zveza. — Po \$1: Mrs. Matt Malarich.
Eveleth — Po \$5: Mrs. Josephine Primožič. — Po \$1: Mrs. Antonia Nemgar.
Hibbing — Po \$2: Mr. L. Bachnek.
Kitzville — Po \$2: Slov. Catholic Union No. 112.
Ely — Po \$2: Anna Urbas.

NEW YORK—

Po \$5: Uršula Crnkovič, Mrs. Veronica Ruppe and daughter, Charles and Fannie Zajc, Kate Kepic. — Po \$2: Cilka Remc.

MICHIGAN—

Dearborn — Po \$6: Mary Vihtelič.

NEW JERSEY—

Newark — Po \$5: Neimenovana.

WYOMING—

Rock Springs — Po \$5: Oltarno društvo sv. Ane.

CALIFORNIA—

San Francisco — Po \$2: Mrs. Anna Judnich.

WASHINGTON—

Renton — Po \$2: Mrs. Rose Lamšek.

Od drugod — Po \$5: Neimenovan. — Po \$2: Družina Bokovšek. — Po \$1: Mary Melavec, Frances Zlatorep, George Flaning.

Za knjige — \$10: Cleveland, Ohio, Margaret Poznič, eno; Chicago Ill., Mrs. Angeline Swab, eno; Frances Novak, eno; Mrs. Josephine Starc, eno.

ZUPLJANOM SV. PETRA V STEELTONU, PA!

Z največjim veseljem in priznanjem izrekamo prav iskren Bog plačaj našim dobrim Steeltončanom. Vaša darežljivost in prijaznost nam je dala pogum nadaljevati in izvršiti ta težki posel, namreč zbiranje darov za naš novi dom v Lemontu.

Četudi sta Steelton in Lemont precej oddaljena eden od drugega, vas bodo kljub temu dohiteli božji blagoslovi katere bodo prosile in izprosile za vas naše sedanje kakor tudi prihodnje sestrice, ki bodo pošiljale vroče prošnje in vzdihne k Njemu, Plačniku dobrih del. Ko bode vaše telo že iskalo počitka v materi zemlji in vaš grob bo poraščen z zeleno travco, še bodo v lemontski kapeli na gričku odmevali glasovi mladih in starej-

šin redovnic z gorečo prošnjo: "Bog daj dušam umrlih dobrotnikov večni mir, pokoj in nebeško plačilo, živim pa časno in večno srečo."

Med farani boste opazili tudi društvo Krščanskih Mater, ki je prispevalo svoj lepi dar brez da bi bilo posebej prošeno. Naj dobri Bog da svoj bogati blagoslov temu društvu, da bi rastle in zrastle do velikega števila dobrih članic.

Po \$50: Družina John Jakofčiči.

Po \$20: Dr. Frank Cunjak.

Po \$15: Društvo Krščanskih Mater.

Po \$10: Mr. Frank Kočevar (Highland).

Po \$6: Mr. & Mrs. Anton Kastelec (Enhaut).

Po \$5: Rev. M. M. Menko, Mrs. A. Kočevar, Mr. Louis Bratina, Mr. Stephen Oslay, Mr. Anthony Tezak (Royalton), Dr. Martin Kočevar, Mr. John Benkovic Sr., Družina Gustin, Mr. Barney Hren, Mr. & Mrs. Gonzales, Mrs. Doroteja Dermes, Mr. & Mrs. Okum, Mr. & Mrs. Rudolph Cunjak, Mr. Jacob Simonic Jr., Mr. Martin Bratina, Mr. & Mrs. Jacob Simonic Sr., Mr. Martin Butalla Sr., Mr. Thomas Richardson, Mr. Louis Zlogar.

Po \$3: Mr. Anton Pavlovic, Mrs. Mary Tezak, Ascencion Renisez, Mr. Frank Kočevar (Farm), Mr. Peter Zales, Mr. Joseph Gersic.

Po \$2.50: Jose Sopez.

Po \$2: Družina Segina, Mr. Vendel Barlek, Mrs. Cecilia Pesina, Mr. & Mrs. Frank Nazaj, Mr. Mike Husic, Mr. & Mrs. Anton Nazaj, Mr. & Mrs. Anton Zlogar, Mr. John Krasevac, Mr. J. Wiedman, Mrs. Anna Svec, Mr. Joseph Simonic, Mr. Anthony Simonic, Mr. Nick Stefanic, Mrs. Catherine Krasevac, Mr. Frank Kiren, Mr. Leopold Szocic, Mr. Joseph Belicic, Mr. Joseph Bratina, Družina Movrin, Mr. & Mrs. John Rozman, Mrs. Clara Ropos, Mr. Joseph Cunjak, Mr. & Mrs. Grabar, Mrs. Kočevar, 4th St., Mrs. Barbara Kicko, Mr. Matt Cernugelj, Ignatius Krasevic, Mr. & Mrs. John Rozman Sr., Mr. Joseph Stefanic, Mrs. Vranicar, Mr. & Mrs. Bucar, Steelton Community Store.

Po \$1.60: Mr. Martin Krasevac.

Po \$1.50: Mr. & Mrs. Marko Slabodnik, Mrs. Catherine Stefanic.

Po \$1.25: Mr. Joseph Szmey.

Po \$1: Mr. Anton Hren, Mr. Victor Olsavsky, Mr. Joseph Spicic, Mrs. Anna Belicic Sr., Mrs. Anna Belicic Jr., Mr. Peter Radanovich, Mr. William Skof, Mrs. Barbara Dragovna, Mr. Joseph Bencic Jr., Mr. George Dragovan, Mr. Steve Gubic, Mr. John Sematic, Mr. Anton Krasovec, Mr. Anton Jurevic, Mr. Joseph Kambic, Mr. Mike Eitler, Mr. Joseph Krasovec, Mrs. Matan, Mr. Victor Simonic, Mr. Joseph Pavlek, Mr. Mike Dermes Jr., Mrs. Catherine Matan, Mr. George Marentic, Mrs. Catherine Husic, Mrs. Mary Messersmith, Mr. George Duralja, Mr. John Husic, Mr. George Bajcic, Mr. John Krasovec, Mr. Anthony Hren, Mr. John Cernugelj, Mr. John Stulac, Mr. John Barlek, Mr. Martin Krasovec, Mr. John Malesic, Mr. Frank Jurjevic, Mr. John Matjasic, Mrs. Magdalene Matjasic, Mrs. Mary Sukle, Mrs. Anton Goles, Mr. Anthony Beck, Mr. Mike Mikola, Mrs. Catherine Matjasic, Mr. Joseph Kambic, Mr. George Sukle, Mr. Anthony Plesec, Mr. John Lovpert, Mr. John Taljan, Mrs. Frances Tezak, Mrs. Rose Kuz-

ma, Mrs. Rose Golob, Mrs. Geraldine Kuzma, Mr. Joseph Tomec, Mr. Joseph Forjan, Mr. John Dubravec, Mr. Rudolph Simonic, Mr. John Simonic, Mr. Louis Kambic, Mrs. Anna Matjasic, Mr. Frank Matjasic, Mrs. Louis Plut, Mrs. Catherine Plut, Mrs. Martin Nemeth, Mrs. Anna Albanese, Mr. Fred Simonic, Mr. Vincent Gombac, Mr. Martin Butalla Jr., Mr. Steve Vajda Jr., Mr. Anthony Vajda, Mrs. Retrievi, Mr. Norman Pisle, Mr. Imre Gubic, Mr. Steve Vajda Sr., Mr. Steve Mohar, Mrs. Cernugel, Mr. Frank Balasko, Mr. Carl Sluga, Mr. Louis Skof, Mrs. Mary Radanovic, Mrs. Loncaric, Mrs. Milakovic, Mr. Anton Gorup, Mrs. Joseph Gorup, Mr. Mike Gorup, Družina Gorse, Mr. Anthony Bencic, Mrs. Kajganic, Mr. Sam Tracy, Mr. Anthony Petrasic, Mrs. Kofalt, Mr. John Petrasic Jr., Mr. Ivan Petrasic, Mrs. Louise Plut, Mrs. M. Hrnjak, Mrs. Skoda, Mr. Stephen Szmey, Mr. Ivan Matjasic, Mr. Frank Vajda, Mr. Joseph Szoboscan, Mrs. A. Varga, Mrs. S. Matjasic, Mr. Fred tSaresinic, Mr. Tony Skule, Mrs. Joseph Bukovac, Mr. & Mrs. Berkanstock, Mrs. L. Brodnik, Mrs. Zlogar, Mr. Nicholas Staresinic, Mr. Anthony Tezak, Mrs. Mary Cernugelj, Mr. John Lopatec, Mrs. Mary Krasevac, Mrs. Mary Kočevar, Mrs. Borden, Mr. Mike Tomec, Mr. Anthony Malesic, Mr. Marko Duralja, Mr. Joseph Kastelec, Mr. & Mrs. Pucko, Mr. Frank Gornik, Mr. & Mrs. Tivador, Mr. & Mrs. Dominiko, Mrs. Joseph Tezak, Mr. John Malesic, Mrs. Tillie Klipa, Mrs. F. Plut, Mrs. A. Rajk, Mrs. C. Rajk, Mrs. Zeigler, Mrs. F. Kočevar, Mrs. John Simonic, Mrs. John Kambic, Mrs. Joseph Bucar, Mrs. John Skof, Mrs. Joseph Gersic, Mrs. Frances Hinkle, Mrs. Tkavec.

Po 75c: Mr. Louis Gornik.

Po 50c: Mr. John Valkus, Mr. Joseph Kosir, Mr. Anton Tezak (Myers Street), Mrs. Catherine Balkovec, Mr. Frank Krasovac, Mr. Marencic, Mr. Joseph Dervaric, Mr. Frank Sukle, Mrs. Kapac, Mrs. Emroy Cawel, Miss Catherine Tomac, Mr. John Kočevar, Mr. Charles Lopatec, Mr. Joseph Bencic Sr., Mr. Frank Matjasic, Family Sukle (Chamber Street), Mr. Szeker, Mr. Joseph Komplin, Mrs. Curic, Mr. Plesec, Mrs. Toth, Mr. Rudolph Forjan.

Po 45c: Mrs. Johanna Balkovac.

Po 25c: Mrs. Rose Forjan, Mrs. Catherin Nemanic, Mrs. Smisl.

Po 20c: Mrs. F. Nemanic.

Skupna svota: \$440.00.

Hvala lepa in stoteren Bog plačaj vsem dobrim Slovincem, v Indianapolis, Indiana, ki so v tako obilnem številu priskočili našim sestram na pomoč in po možnosti velikodušno darovali za njihov prepotreben novi samostan, da tako omogočijo dom za naše stare onemogle Slovence.

Predvsem pa naj Bog obilno povrne g. Frank Urajnerju za ves trud in dolgo pot, ki jo je obhodil, kakor tudi njegovi družini za vso gostoljubnost.

Iskrena hvala tudi Mrs. Mary Gerbeck in njeni hčerki, ki sta se tudi trudili in kazali pot našim sestram.

Vsem, prav vsem darovalcem najlepša hvala. Za njihovo požrtvovalnost in dobrohotnost, nebeški Plačnik gotovo ne bo pozabil nobenega.

Po \$10: Mrs. Mary Trusnik & Mrs. M. Ankenbrock, društvo sv. Alojzija št. 52 KSKJ. — Po \$5: Mrs.

Ivana Sinkovic, Družina Banich, Mr. & Mrs. Joseph Gačnik, Mr. & Mrs. Louis Fon, Frank Deželan, Mr. & Mrs. Jacob Stergar, Martin & Terezija Cesnik, Martin Mauser, Frank Urajner. — Po \$4: Mr. Frank Velikan. — Po \$3: Mr. & Mrs. Frank Gerbeck, Mr. & Mrs. J. Gerbeck, Steven's & Sons. — Po \$2: Louis Gerbeck, Mrs. Agnes Bradnik, Mary Dugar, Martin Lambert, Mrs. Antonija Bayt, Rosie Matkovich, John Helmer, Rose Glazar, Mrs. Mary Kocjan, Mary Pfajter, Mrs. Agnes Urajner, Rozi Zonta, Frank Radež, Caroline Stanich, N. N. za dva brata, Anna Koren. — Po \$1.50: Mr. & Mrs. Anton Medvešček, Mrs. Mary Kronoshek, Julia Medvešček, Terezija Lužar, N. N. — Po \$1: Mrs. Phillip Bayt Jr., Joseph Urajner, Mrs. Joseph Turk, Anna Brezovšek, Mary Dreflak, Frank Fon Sr., Frank Fon Jr., Valentine Simonelig, Mrs. Mary Turk, Mary Flais, Terezija Radkovič, William Radez, Mary Wassel, Antonia Kos, Gus Powell, Mrs. Joseph Lambert, Mrs. Frank Luscek, Mary Vidmar, Justina Trušnik, Mr. & Mrs. J. Gerbeck, Mrs. Joseph Ivancic, Mrs. Joseph Mrs. Joseph Deželen, J. F. Luesd, N. N., Mrs. Rose Žonsmerdel, Anna Turk, Ursula Zevnik, Joseph A. Zeunik, Joseph Mrvar, Mary F. Urbancic, Mrs. Agnes Komlenc, Frank Zunk, Frank Jurančič, Anthony & Frances Urbancic, Anna Prapotnik, Mary Kos, Thomas Naumsek, Mr. Joe Može, Mrs. Louis Jugg, Mrs. Frances Garbec, Josephine Barbarich, Anna Bačar, Josephine Tomasegig, Frances Sabotin, Mary Repse, Anna Lužar, Louis Metelko, Anton Struna, Dorothy Fon, Clare Fon, Mr. lia Gole, Julia Zupančič, Mary Brezovar, Mary Somrak, Anton Ule, N. N., Frank Jurančič, Anna Jurančič, Amajoseph Zore, John Dezelar, Marie Bajt, Mary Hribernick, Joe Saligar, Boyds, Emilia Codromaz, Mr. & Mrs. Jerry Stanfield, Mr. & Mrs. Frank Konovsek, John & Mary Radž, Louise Loviscak, Louise Skoda, Louise Metelko, Frances Zore, Mrs. Robert Deal, Josephine Kronovšek, Frances Semič, Mrs. Mary Busnik, Mrs. Jo-

seph Toth, Mrs. Rudolph Bozic. — Po 75c: Anton Hren, N. N., Mrs. John Sebanc. — Po 50c: Frank Susteršič, Jane Vaseloff, Louis Medvešček, Matija Sinkovic, Mrs. Mary McCracken, Fannie Zupan, Agnes Milharčič, Frank Zupančič, N. N., Mrs. Rose Luzar, Mrs. A. Bačar, Mrs. Ursula Zevnik, Mrs. Carolina Petrič, Mrs. F. Stergar, Mary Dragan, Zella Blazic, Anna Urbancic, Anna Trauner, Anna Urbancic, Victoria Zore, Mary Malfrida, Rose Durgar, Angeline Grabner, Ann Boyich, Steve & Antonia Predan, Mary Duhar, Rose Medvešček, Mary Turk, Anna Mauser, Joe Tremte, Rose Lekse, Joe Secula, Mrs. Mary Medle, Antonia Brzigar, Milka Bruder, Frances Madley, Anthony Bukopis, Mary Luzar, Frances Turk, Agnes Znideršič, Jacob P. Adames, Dorothy Zevnik, Don Rush, James Rubenocker, Nick Bastayick, Mammie Kelly, Mary Mazlan. — Po 40c: Adolph Zonta. — Po 35c: Judith Barbarich. — Po 30c: Mary Vauker. — Po 25c: Mrs. Mary Cociancich, Mrs. Louise Semenic, Joe Lambarg, Mary Sadar, Mary Cimerman, Mrs. Henry Frauner, Frank Komlanc, Joseph J. Hajec, John Turk, Leo Radkovic, Felix Blayic, Louis Dezelan, Doris Popovič, O. Eicher, Frank Nolt, H. Mckeizel, Mary Saligar, Justine Kelemons, Lavina Valant, Ivanka Christ, Antonija Kos, Anna Kovač, Amalia Zakrajšek, Mary Lampert, Mary Duh, H. Mohar, Mary Turk, N. N., Mrs. Anna Kovač, Mrs. J. Urbančič. — Po 21c: Collection of Children. — Po 20c: Mary Radkovic. — Po 10c: Rex B. Girbon.

Vse skupaj iz Indianapolis znaša \$230.81.

CLEVELAND, OHIO:

N. N., \$3.75. — Po \$3: Mrs. Vera Mišmaš. — Po \$2: Mrs. Jennie Muha, Mrs. Lah. — Po \$1: Mrs. Mary Korenchan, Mrs. Jennie Mauer, Mr. Tom Vidovic, Mr. & Mrs. John Češen, Mr. & Mrs. August Češen. — Po 50c: Mrs. Mary Gornik.

Dragi prijatelj:

Prijazno ste vabljeni, da pridete na slovenski prekmurski shod društva sv. Križa iz Chicago, ki se bo vršil v Lemontu, Ill. (Archer Road - 4A) dne 4, Aug. ob 11^h dopoldne. Program: Maša na hribu, blagoslov društvenega Križa, zatem zabava na prostem.

Pozdravljeni in na svidenje!

OČETJE FRANČISKANI.

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ...

V novem letu smo pričeli v naši lemontski družini z novo pobožnostjo: H Gospodu bomo molili naj nam pošlje novih moči in sil za bodoče dni...

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli pomanjkanje v naraščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečnikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več.

V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovljen.

BERI TUDI NASLEDNJO VAŽNO NOVICO IN RESNICO

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejememo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan.

Pogoji, kateri so...?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Dobrih katoliških staršev, neoženjen ali vdovec.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljub skesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmerske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču.

Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

Najboljšo garancijo zavarovalnine

jamči vam in vašim otrokom

**KRANJSKO-
SLOVENSKA**

**KATOLISKA
JEDNOTA**

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI
ki posluje že nad 46 let.

PREMOŽENJE: \$4,400,000.00

ČLANSTVO: 48,500

SOLVENTNOST KSKJ ZNAŠA 119.80%

Ce hočes dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. Jednota izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. Jednota je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in **PRISTOPI TAKOJ!**

GLAVNI URAD:

351-353 NO. CHICAGO STREET,

JOLIET, ILLINOIS